

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידיית

טעימות נבחרות מעולם הניגון
בישיבות שיצא מבית המדרש,
עבר דרך אולפן ההקלטות והגיע
אל האוזניים והלב של הציבור

זמן שמחתנו זמן חורף

אהן רזאל

יצא מ'סל המחזור' של
החגים, רענן וחדש

עונג שבת בראשית -

**חותמים את חגי תשרי
עם סיפורי תשובה של**

דתיים מבית

לך אמר ליבי

אתה זוכר

מה השם שלך?
שיחת חברים

כיצד פורקים את האוצרות

שקיבלנו בחגי תשרי?
התוועדות מיוחדת לשבת

בראשית עם הרב חיים
שלום דייטש

נפתחה ההרשמה לשנת תשפ"ג

תוכנית ערב שבועית, 16 מפגשים

תל אביב (שני) | ירושלים (רביעי) חדש

טובי המרצים, הנושאים והכלים בתחום הקירוב

בואו ללמוד, לאהוב, להאמין ואקרז!

הנני
חיים שליחות
מבית ראשיהודי

לפרטים נוספים:
זיו 055-6621129
או סירקו את הברקוד:

ראשיהודי
לאהוב • להאמין • לקרז

הנני

בית המדרש לשליחות

בנשיאות הרב שמואל אליהו שליט"א

מבית ראשיהודי

להבין את התורה
מבראשית!

ספרא אמר ספרא יודע

אוצר ליקוטי שיחות

ביאורי רש"י על התורה מתוך סדרת 'ליקוטי שיחות'

בתרגום ללשה"ק
ובתוספת סיכומים

שיחה אחת
לכל פרשה

54 ביאורים
מרתקים ומחודשים

דרך ייחודית
בלימוד רש"י

כשנמצאים יחד, זה פשוט קורה!

הַקֵּה לְאֵת הַעֵם

מכירת הכרטיסים נפתחת במוצ"ש בראשית | 21:00

www.tzama.co.il

03-3137474

tzama_music

צמאה

אדם לזכור לא רואה את התמונה השלמה של עצמו. הוא מסוגל לראות רק את הפסולת שלו, לעומתו, אדם שמח, לא רק נמצא במיוחד דגולות, אלא מסוגל גם לראות את הכיוון שבו הוא צריך לפעול.

שמחת חיים

שוכח את שמו? בגלל שהוא לגמרי בעצבות ובמרה שחורה. כך גם אדם שהוא בעצבות וקצת דומה למת, "ועל כן אינו יודע משמו". רבי נחמן, כדרכו הקדושה, מוצא עוד הזדמנות לעודד אותנו להיות בשמחה! הוא מגלה לנו שאם נהיה בשמחה, נזכה גם להיות מחוברים לייעוד האמתי שלנו. אדם עצוב לא רואה את התמונה השלמה שעוטפת אותו. הוא מסוגל לראות רק את הבעיה שלו. לעומתו, אדם שמח, לא רק נמצא במיוחד דגולות, אלא מסוגל גם לראות את הכיוון שבו הוא צריך לפעול.

מחיה אדם אחר

באותה שיחה, רבי נחמן מוסיף נתון עוד יותר משמעותי לעבודת השמחה: "גם על-ידי השמחה יכולין להחיות אדם אחר. כי יש בני-אדם שיש להם יסורים גדולים ונוראים רחמנא לצלן, ואי אפשר להם לספר מה שבלבם. והם היו רוצים לספר, אך אין להם בפני מי לספר ולהשיח עמו את כל אשר עם לבבם, והם הולכים מלאים יסורים ודאגות. וכשבא אדם עם פנים שוחקות - יכול להחיות אותם ממש, ולהחיות אדם אינו דבר רק, כי הוא דבר גדול מאד".

אם עד עכשיו התרשמנו שרבי נחמן ממליץ להיות בשמחה כדי להועיל לעצמנו לזכור את השם שלנו, כאן הוא מפתיע אותנו ומעצים את התכלית של השמחה פי כמה. מעבר למשימה היומיומית של קריאת הסימנים מאת ה', וללמוד לזהות מה האתגר שלנו בכל יום, עלינו לדאוג גם לזולת. השמחה שלנו לא רק תשמור עלינו בחיים, אלא תיתן לנו כוח להחיות אנשים אחרים. כזוהי הפוך, כלומר, אם בא משהו מולך והפנים שלך עצובות, הוא חושב שיש לך משהו אישי נגדו. הוא הרי לא מודע למה שעובר עליך, וחושב שאם אתה עצוב זה בגללו. ככה העסק פועל גם כשאתה שמח. היהודי מולך מתמלא חיים מהשמחה שלך.

רבי נחמן מביא סיפור מהגמרא, שבו מסופר על אליהו הנביא שהצביע על שני בדחנים ואמר: "אלה בני עולם הבא". הזכות הגדולה שלהם, הייתה השמחה שהם נתנו לאנשים אחרים כל הזמן. רבי נחמן מזכיר לנו, שעל ידי מראה של פנים שוחקות ליהודי אחר מביאים לו חיים. אנחנו אולי היינו מצפים למשימה של פסיכולוג מזדמן - להקשיב לצרות של כל מי שנקרה בדרכנו, אבל רבי נחמן מדבר על תרופה גדולה יותר. כשבאים אל הזולת עם פנים שוחקות, נותנים לו תחושה של אהבה והכלה שמרימות אותו יותר משיחה טובה. החיוך והארת הפנים שבאים מהפנימיות שלנו ומעומק הלב, גם אם הם נמשכים שניות בודדות, מסוגלים ממש להחיות בני אדם.

בפרשת בראשית הזמן עובר מהר, ואחרי שבתחילת הפרשה לומדים על בריאתו של האדם, כשמגיעים לסוף הפרשה קוראים כבר על פטירתו: "ויהי כל ימי אדם אשר חי תשע מאות שנה ושלשים שנה וקמת". בצורה כזאת עלולים לצאת עם תחושה לא טובה - רק התחילו החיים, ובמהירות כבר הגיעו לסיימם. צריך לדעת, שאם אנחנו זוכים להכיר את שליחותנו בעולם, ולחיות את השם האמיתי שלנו בשמחה, החיים ממשיכים הלאה. עם הכוח להחיות את עצמנו ואפילו אנשים אחרים, גם המוות בעצם כבר לא נראה כל כך נורא. השמחה מביאה חיים כאלה, שבזכותם חיים בעולם הבא, וגם שם זוכרים את השם המקורי שלנו. גם שם נאחז בשליחות ובייעוד שלנו. אם נעמוד ב'משימה', לבוא עם פנים שוחקות לקראת כל מי שאנחנו פוגשים, כולל בני הבית שלנו והשכנים, נזכה בתואר 'מחיה אדם אחר', וכל שכן שנוכל לחיות בעצמנו. לחיים!

שלוש חברים! שיהיה לכם 'אחרי החגים' שמח! אתם יודעים שחסידיים אומרים שכפי שאדם מעמיד את עצמו בשבת בראשית, כך מאירה לו ונמשכת אליו ברכה בכל השנה כולה. שנזכה להכנות יפות לקראת השבת הזו!

בשיחת הר"ן, יש שיחה של רבי נחמן שבה הוא אומר כך: "על-ידי מרה שחורה ועצבות - אינם יודעים משמו. ואמר בדרך צחות: שהמת כששואלין אותו שיאמר שמו, הוא שוכח את שמו, כמוכא. וזה מחמת שהמת הוא בעצבות ומרה שחורה מאד, על-כן אינו יודע משמו".

שם, לשם, בשם

כידוע, יש מנהג שמקורו בקדמונים לומר כל יום לפני סיום תפילה העמידה, פסוק שמתחיל באות הראשונה של השם ומסתיים באות האחרונה שלו. השל"ה הקדוש אומר, שאמירת הפסוק היא סגולה לאדם כדי לזכור את שמו אחרי פטירתו. לכאורה יש מקום לשאול - למה בעצם בן אדם צריך לזכור את שמו אחרי שהוא מת? העניין הוא, שהשם בא לבטא את השליחות והייעוד שלנו בעולם.

דוגמה לרעיון הזה ניתן לראות בכך שכאשר רואים חפץ מסוים ששימושו לא ברור, נהוג לשאול עליו "לשם מה נועד הדבר הזה?" כלומר, מה השם שהוא התכלית של החפץ המדובר. יש עוד דוגמה מצויה, שאדם בא לחברו לעבודה ומעביר לו מסר בשם מנהל העסק שעליו לעשות כך או אחרת. כשאני מדבר בשם משהו, אני בעצם מביא את המהות שלו לדיבור שלי.

בפרשת בראשית רואים שהמשימה הראשונה שהקב"ה נתן לאדם, היא קריאת שמות לכל בעלי החיים. חז"ל מסבירים שבשם טמונה השליחות של האדם או היצור שנקרא באותו שם, ולכן היה חשוב לתת שם מתאים לכל בעלי החיים. זכירת השם לא שייכת רק לזמן שאחרי הפטירה, אלא מתבטאת גם בסייעתא דשמיא בחיים שלנו כאן. ה' שולח לנו כל הזמן סימנים ורמזים כדי שנדע מה השליחות שלנו ומה ראוי לנו לעשות בעולם הזה.

רבי נחמן מרחיב את אותה נקודה ומסביר: למה באמת המת

גב החר

מובילים

לוקחים אחריות. נקודה.

אריזה | הובלה | אחסון | 02-9978757, 052-6071171
gavhahar1@gmail.com

להאיר את השבוע שלך באוריה

מדרשת
אוריה
אור התורה במרכז

4 סרטוני ישראלי

ימי לימוד נשים תשפ"ג מדרשת אוריה גבעת שמואל

כ"ט תשרי- ג' תמוז | 24.10.22-22.6.23

בואי להכיר!

יום שני כ"ט בתשרי 24.10
יום חמישי ב' בחשוון 27.10
"ימים פתוחים ללא עלות"
הרשמה באתר חובה

ימי חמישי

9:30 הרב יהונתן נמדר

ראו באורי שזורח, אור הגאולה במשנת הרב קוק

11:00 רננה שפירא

לכי לך. מסע הנשמה בעולם הזה

12:30 הרב יהושע שפירא

סוגיות אמונה מפרשת השבוע

ימי שני

9:30 הרב לביא אנגלמן

לצעוד בנתיב עבודת הלב בעקבות המהר"ל

11:00 הרבנית עידית איצקוביץ'

תרבות ישראלית בדורנו

12:30 הרב דוד טורנו

ספורי מעשיות לר' נחמן ותורת הנפש

מכללה ירושלים

איכות חורנית-אקדמית-חינוכית

מדרשת אוריה רח' הרימון 3 גבעת שמואל | שילוב תואר בחינוך B.Ed במכללה ירושלים
שלוחת אורי ירושלים | יום נשים | בנות שירות לאומי | קהילת סטודנטיות | תוכנית ערב

להרשמה שירלי: 052-7710939

חיים פוע"ה

הרב גדעון יצמן | רב, יועץ ופוסק במכון

חייבים להודות

בפרשת בראשית מופיע הניחוח הראשון שבעולם שנעשה תחת הרדמה כללית: "ויפל ה' אלקים תרדמה על האדם ויישן ויקח אחת מצלעותיו ויסגר בשר תחתנה" (בראשית ב', כ"א). מן הסתם אדם שמח מאוד לאחר הניתוח כשראה את התוצאות, את חווה. אך מעניין – האם היו לו חששות לפני כן? האם הוא הסתפק האם לעבור את הניתוח או לא? האם לאחר הניתוח הוא בדרך ברכת הגומל?

הגמרא (ברכות נ"ד:) אומרת: "אמר רב יהודה אמר רב, ארבעה צריכין להודות: יורדי הים, הולכי מדברות, ומי שהיה חולה ונתרפא, ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא". הגמרא מבוססת על פרק ק"ז בתהילים שמדבר על מי חייב להודות לה'.

השו"ע פוסק (אורח חיים ר"ט, סעיף ח'): "בכל חולי צריך לברך, אפילו אינו חולי של סכנה ולא מכה של חלל, אלא כל שעלה למיטה וירד. מפני שדומה כמי שהעלוהו לגדרום לידון. ואין הפרש בין שיש לו מיחוש קבוע ובא מזמן לזמן ובין שאינו קבוע". לפי זה, אדם שעבר ניתוח חייב לברך גם אם לא היה בסכנה ממשית, כיוון שעלה למיטת הניתוח, וקיבל חומר הרדמה.

יש לציין שהברכה צריכה להיות במניין של גברים שיש בו לכל הפחות שני תלמידי חכמים, על פי הפסוק (תהילים ק"ז, ל"ב) "וירממוהו בקהל עם ובמושב זקנים יהללוהו". כיון שכך יש שכתבו שאישה לא תברך כיון שהדבר לא כל כך מתאים שהיא תעמוד לפני גברים לברך, אבל המשנה ברורה הביא שיש שמורים לברך בפני מנין נשים וגבר אחד.

הרמ"א פוסק "ויש אומרים דאינו מברך רק על חולי שיש בו סכנה כגון מכה של חלל" כלומר, רק מי שסבל מפגיעה באברים פנימיים או דומה לזה שהיה בסכנה ונתרפא חייב לברך הגומל. השאלה היא האם אדם שעבר ניתוח קל תחת הרדמה כללית חייב לברך הגומל?

יש מפוסקי זמננו שפסקו שאין סכנה בהרדמה, ומעשים שבכל יום שאנשים בריאים עוברים ניתוחים כאלה ולאחר זמן קצר משתחררים לביתם ללא שום פגע, לכן אין לברך ברכת הגומל. אבל יש מי שפסק שחייבים לברך הגומל לאחר הרדמה כללית, כיון שיש סכנה ברבר, ואמנם הדבר נדיר יחסית, אבל יש שעברו ניתוח קל ולא יצאו מההרדמה, לכן יש לברך.

מסופר שהרב קוק זצ"ל עבר ניתוח ברגלו בתקופה בה כיהן כרב בלונדון, וכתב צוואה לבני ביתו שמא לא יצא מהניתוח.

צריך ללמוד לראות את יד ה' בכל דבר ולהודות לו על דבר קטן כגדול, להאמין שהוא גומל לנו כל טוב.

אהרן רזאל

בראשית - תובנות להתחלה חדשה

נסיעה להופעה בתל אביב. זה מה שכולם חואים. יפה מאוד. אבל לפני ההופעה חטפתי לימוד קטן עם אחד הנגנים שמעולם לא למד רש"י או חומש... ייתכן שזה באמת מה שעשיתי, זה הסיפור האמיתי של הנסיעה...

השדרן ברדיו 'תל אביב' ביקש שאברך את המאזינים בפרוש השנה. נזכרתי במשפט מהפיוט 'ונתנה תוקף': "ובשופר גדול יתקע וקול דממה דקה ישמע". גם כשיש רעש גדול של שופר, אומר ר' שלמה'לה, צריך לשמוע את ה'קול דממה'. אמרתי לו: אני מאחל לנו שבתוך עומס החיים, הקצב ורשימת המשימות - שלא נפספס את הקול הלוחש. הקריאה של הבורא לכל אחד בפניות הרחוב והזמן.

בקלות אפשר להיבלע בכותרות בעיתונים, מנהיגים, הצהרות. אבל מה עם ה'קול דממה דקה'? המבט של האיש שחלף על פניך, יד מושטת, רגע יקר. האם תשמע אותם? אייכה.

שבת בראשית זו התחלה חדשה: ארומך ה' כי דליתני. עשית לי 'דילית' - delete (חחח...)

יצאנו מ'סל המחזור' של החגים, רעננים וחדשים, ואני מבקש להמשיך את האור אל השנה.

שמעתי על סופר שלא אהב לדבר על הספר שהיה עוסק בכתיבתו. אלא שבני אדם סקרנים הם. "על מה אתה כותב? מתי יצא הספר הבא? איך תקרא לו?" היו שואלים. מה עשה, היה כותב במקביל, כאילו, עוד ספר. עתה כשהטרידו אותו בשאלות, היה לו על מה לספר. הספר שבאמת עסק בו, נותר סודי עד שיצא לאור עולם.

בראש השנה, באמצע התפילה, חשבתי לעצמי: זה משל. אני רוצה לדעת שאני כותב שני סיפורים. אחד - מה שאנשים רואים, וחוצמזה עוד סיפור יותר פנימי. למשל: נסיעה להופעה בתל אביב. זה מה שכולם רואים. יפה מאוד. אבל לפני ההופעה חטפתי לימוד קטן עם אחד הנגנים שמעולם לא למד רש"י או חומש... רק חמש דקות, אבל לרגעים אורו עיניו. ייתכן שזה באמת מה שעשיתי, זה הסיפור האמיתי של הנסיעה... כשאתה עושה משהו, אתה הרי מספר סיפור לעולם. אני רוצה עוד סיפור במקביל. יותר עמוק.

מתחילים מבראשית זו לא זהות חדשה. אתה כן מחפש בג'ירסה החדשה' שהתקינו לך (חחח) - את עצמך.

הקב"ה קורא לך: אייכה!!

תשמעו משהו מרגש שקראתי פעם בספר אוטוביוגרפי מהשואה.

'אפרא' - אפרים אגמון - זייף דרכונים במחתרת היהודית בימי המלחמה בהונגריה, והיה מנחה את מקבלי התעודות: התאמנו על השם החדש שלכם, שנגנו פריטים בסיסיים כמו מקום הולדתכם והמוסדות ש'למדתם' בהם, למקרה שיעצרו אתכם ויבקשו מסמכים. אפילו מתאמנים היו על איזו תפילה של הנוצרים, אם יחשדו החושדים ויבקשו לבחונם...

היה מסיים ואומר: זכרו! הדרכון עם הזיוף הכי טוב לא יעזור לכם אם תגישו אותו -

בידיים רועדות.

טל

מנשה

"אשר בחר בנו חנל העמים"

ביום הבחירות ז' חשוון • 1.11.22
יש שלושה דברים שחייבים לזכור

א. להצביע בבחירות לכנסת

ב. להתחיל לומר ותן טל ומטר לברכה בתפילה

ג. להגיע ליום היכרות עם הישוב טל מנשה

חינוך
איכותי

נוף מהפנט
בלב הטבע

בית
עם גינה ענקית

יישוב תורני
קהילתי

סמוך
לחריש

סיורים בישוב • שיחה עם יועצי מכירות ויועצי משכנתאות
הטבות מיוחדות לחותמים ביום זה!

לתיאום הגעה ופגישה ביום הבחירות

053-641-6014

אם אני חומה

אתמול היא העזה, לחצה על הקישור ששלחו לה לפני יומיים. היא לא יודעת אם מתוך אומץ או מתוך סקרנות, מה שהיא יודעת שהיא התכוונה גם לשם שמים.

היא הרי אישה, לה זה לא יזיק, היא מוכנה, איך היא תוכל להמשיך להדריך בתנועת הנוער שהיא כל כך אוהבת אם היא לא מכירה את האויב מפנים.

אתמול היא העזה, חמושה בכל מה שלמדה ובצניעות שתשמור ותגן כמו חומה.

היא עצרה באמצע הסרטון שעורר בה בחילה, ולאחר כמה רגעי התאוששות החליטה שהיא ממשיכה, נטולת הגנות. היא יודעת. היא לא תיפול.

כבר כמה לילות היא צופה בסרטונים כשהדלת נעולה בעדה ובעד נשמתה. היא צופה בסרטון ועוד אחד כשהתרגשות וגועל משמים בה בערבוביה.

בשעות הקטנות בין שלוש משמרות, רגע לפני שהיא נרדמת, היא מוחלת וסולחת לכל מי שהכעיס והקניט ופגע ושונאת את עצמה.

לו רק יכלה לעצור רגע לפני, לו רק יכלה להחזיר את הזמן לאחור. לו רק הייתה שומרת את עיניה וליבה מהמראות.

לו רק היה איתה מישהו שתוכל לשתף, כי לשמור את הדבר הזה לעצמה קשה לה אפילו יותר מלספר.

היא יודעת, זה עושה לה רע, אבל זה חזק ממנה, ובשעות הקטנות של הלילה, כשבני הבית ישנים, היא לוחצת על עוד קישור שמנתק אותה מעצמה.

כבר תקופה היא משתנה, היא קצת אחרת. היא כבר לא אותה המדריכה של פעם עם האור בעיניים והתחושה שאם רק רוצים אפשר לגעת בשמים.

נשמתה המאובקת חדלה לזעוק, ושמי הערפל כבר לא מפיקים שום אור.

נפלה החומה ועמה התמימות, האמון, האמונה.

היא מנסה ללמוד קצת תורה, משהו ממעיין המים החיים שיטהר את גופה ונפשה, אך הלב נותר סגור והאותיות פורחות ממנה

והלאה.

אמא מביטה בה מרחוק כבר כמה ימים מודאגת, משהו עובר על בתה, משהו כבה בה.

היא מנסה בעדינות לפתח שיחה מבלי לדעת שהיא מתפרצת לדלת שמתחננת להפתח.

אמא שואלת והיא עונה, זועקת את ליבה על הגועל, על החטא, על אובדן התמימות והטבעיות, על אובדן הקדושה, כי מי ירצה להתחתן עם מי שהייתה פעם חומה, טירת כסף שפרצוה הסוככים בעיר באשמתה.

היא בוכה את נפשה שלא תחזור להיות כמו פעם. היא בוכה על גופה, היא כבר לא מסתכלת עליו כמו פעם.

היא בוכה על התמימות, על אובדן האמון בעצמה, בכוחה, בקדושתה.

אמא כואבת, מנסה למצוא את המילים שיחדרו את שריון נשמתה, מנסה בעיניה הטובות מלאות האמונה להשיב את נפשה.

היא מדברת על נקודת הטוהר, פך השמן שלא ניתן לטמא. היא מדברת על כוחה של תשובה המגעת בדרכים משלה עד כיסא הכבוד.

היא מספרת על כוחן של דמויות לטהר, כמו המים המלוחים שמטהרים טמאים.

היא מדברת על הזמן שייקח לה בוודאי לחזור להביט על עצמה וגופה כמו פעם. היא יודעת, זה יקח זמן אבל זה אפשרי.

אתמול היא העזה, זה היה אחרי השיחה, היא החליטה לתקן פרצות בחומה השבורה. להפקיד שומרים סביב עצמה ומכשיריה, סביב ליבה ומכשיליה.

היא לומדת לאט למחול לעצמה, להשיב לעצמה את אורה שעומעם מעט אך לעולם לא כבה.

היא חוזרת להרגיש את נשמתה המאובקת והמאירה כראוי למי שחוצבה מכיסא הכבוד, ולהביט על החטא המשתק כליקוי מאורות.

לאט לאט היא מנסה להחזיר את הכבוד לגופה, היא נלחמת להזכיר לעצמה שהגוף שהזכיר לה חטא וריחוק הוא טהור ורצוי, מרכבה לנשמת הקודש ששוכנת בקרבה.

חלק אדמה ממעל ממש.

המחלקה לתרבות יהודית
 בעיריית ראשון לציון מציגה:

ראי רחל, ראי

ערב נשים על אמהות געגוע
 גבורה
 אציון יום פאירג רחל אמו

הרבנית ימימה מזרחי

מרים פרץ

אורחת מיוחדת קרן פלס

דין דין אביב ולהקתה מארחת את דינה סמטה
 סולנית להקת שלוה

היכל התרבות
 ראשון לציון
 02.11
 רביעי ח' חשוון

פתיחת דלתות: 20:00 | תחילת המופע: 20:30

צילום קרן: דניאל קמינסקי

התמונה מרים: עיצוב גרפי

רכישת כרטיסים באתר היכל התרבות www.htrl.co.il
 מחיר כרטיס 60 ש"ח | פתיחת דלתות 20:00.

התבוננות

— הפרשה החסידית עם הרב עדין אבן ישראל —

מנוף

המילה ליווע"ר (מילולית: מְגִבָּה) היא מה שקוראים בעברית היום מנוף. הרעיון כאן הוא שהגבהה יכולה להיות רק כשאני מתחיל להרים את הדברים מלמטה. אם אני רוצה להעלות איזשהו דבר, להרים אותו - אני מכניס את הקצה של המנוף בחלק התחתון שלו ועל ידי זה אני מעלה אותו. אדמו"ר הזקן מגדיר את האדם כ"מנוף" של הבריאה, מי שיכול להעלות את הדברים. שאר הדברים שבעולם, כאשר הם - אינם יכולים לזוז מן המעגל של הוויתם; יש להם הוויה מסוימת, מוגדרת, והם הולכים בתוך המעגל הזה, אבל אינם יכולים לעלות. האדם הוא המנוף שמעלה את העולם. זה בעצם הרעיון של "העלאת ניצוצות" שמוזכר בכל מיני מקומות. כשהאדם אוכל לחם, הוא מעלה את הלחם. אם להגיד את זה בצורה פנטסטית - קודם הייתה כיכר לחם, והיה אדם; עכשיו האדם אכל את הכיכר לחם - ועכשיו הלחם הזה מתפלל; עכשיו הלחם הזה יושב ולומד תורה. הלחם הזה או הבגד הזה נעשה עכשיו משהו לגמרי אחר. הדבר החומרי הזה, עושה פעולה לגמרי אחרת, ולכן מועלה לדרגה אחרת של מציאות.

עפר מן האדמה - להתחיל מלמטה

כדי להיות מנוף, האדם צריך להתחיל מן החלק הנמוך ביותר, ולכן הוא נברא בעצמו כעפר מן האדמה; ההוויה שלו מתחילה מן ההוויה הפחותה והגולמית ביותר - הוא לא נברא אפילו כאבן יקרה, ולא כגורילה, אלא דווקא עפר מן האדמה - כדי שהוא יוכל להתחיל להרים את כל המציאות כולה מיסודה ותשתיתה.

מדוע לא יבְרָא האדם בגדר של צומח? מדוע נפש החיים צריכה להיות מוענקה לעפר מן האדמה, ולא, נניח, לאיזו גורילה? מדוע לא יעניק הקב"ה את נשמת האדם לאיזה יצור אחר? מדוע האדם צריך להיברא דווקא עפר מן האדמה?

התשובה היא שהאדם הוא "תכלית הבריאה", יש לו תפקיד בתוך הבריאה. העולם כלי האדם - הוא שאלה בלי תשובה; הבריאה כמציאות לעצמה היא מבוך שאין לו שום פתרון, ורק מציאותו של האדם היא הפתרון האפשרי למציאות של העולם. כדי להיות "תכלית הבריאה" צריך שיהיה צירוף של סוף עם התחלה. המילה "תכלית" כוללת בתוכה בדיוק את שתי המשמעויות האלה. היא מבטאת בדיוק את את הקצה ואת ההתחלה; מה שקוראים לו "סוף מעשה", יחד עם "מחשבה תחילה", כורכת את תחילת הרעיון עם סיום המעשה - מפני שהכל נכלל במושג האחד של תכלית, הכולל את הרעיון המופשט עם הממשות החומרית כאחד.

מעלת האדם

כיצד האדם מעלה את העולם? יש פסוק כזה בספר קהלת: "רוח האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה" (קהלת ג, כא). כשאנחנו מדברים על נפש הבהמה אנחנו לא מדברים על מהות מסוימת, מוגדרת, הוויה מודעת לעצמה. אף על פי שאנחנו אומרים שבמובן מסוים יש נשמה לכל דבר שבעולם, שהיא בחינת הניצוץ האלוקי המחיה אותו - אבל הניצוץ האלוקי המחיה אותו איננו מגיע לכלל מודעות באף אחד מהיצורים הללו, אלא הוא קיים כקיום לעצמו. מה שיש כבעלי חיים הוא "נפש חיונית", הנפש של הגוף; היא, במובן הזה, נגזרת מן הגוף והיא חלק מהמהות של הגוף.

"ועל דרך משל, כשצריכים להגביה איזה דבר מן הארץ על ידי כלי ההגבהה הנקרא ליווע"ר צריכים לאחוז בחלקים התחתונים שבו דוקא. כמו בהגבהה כותלי בית, שצריכים להתחיל להגביה הקורה התחתון דוקא, ואז ממילא יוגבהו גם העליונים הימנו. מה שאין כן אם היה מתחיל מאמצע הכותל - לא היה מגביה התחתונים. כמו כן, נשמת האדם נתלבשה בגוף, שמבחינת "דומם", היותר תחתון מכולם, ויעלה אותו - וממילא יתעלה גם הצומח שהוא למעלה מהדומם". [תורה אור, בראשית]

בס"ד

תורת הנפש

בית הספר הגבוה לפסיכולוגיה יהודית
הוותיק והמנוסה בתחום בימים אחרונים של רישום מוקדם **לשנת הלימודים תשפ"ג**

עיס אחרונים אַהרֶשֶׁת!

			העמקה
			דיוק
			חיבור
			הפנמה
			עבודה
			הכשרה

< הכרת הנפש עפ"י הקבלה והחסידות > תיקון האני (אגו)
< שיטת תשעת השלבים של הבעש"ט לתיקון וצמיחה
< שלום בית - "שכינה ביניהם" > האשה - בפנימיות התורה ובחיים
< בטחון בה' ובטחון עצמי > חינוך > סיפורים מרפאים > ועוד...

תורת הנפש לפי שיטת הבעל שם טוב
ירושלים | תל אביב | זום 02-5662323
torathanefesh.org 055-5531770

תורת הנפש
לפי שיטת הבעל שם טוב

אתם מרוויחים מקצוע, המקצוע מרוויח אתכם

בואו ללמוד לתואר ראשון B.Ed. בהוראת האנגלית

במכללת אורות ישראל, המכללה הדתית לחינוך הגדולה ביותר קמפוס 'מורשת יעקב' רחובות

התמחויות נוספות: מתמטיקה • לשון • מדעי הטבע • תושב"ע • תנ"ך • חינוך מיוחד • היסטוריה • תקשורת • יסודי • הסבת אקדמאים

מלגות מותאמות לציבור בני הישיבות • מלידה היברידית ומקוננת • הסעות מרחבי הארץ • הכרה בלימודים הישיבתיים • אוירה תורנית

מלגה ייחודית ע"ס 4,000 ₪

להתמחויות מתמטיקה, אנגלית, לשון ומדעי הטבע לנרשמים לשנה א' עד לתאריך כ"א בחשון 15.11

עבודה בסיום הלימודים • הלוואות משרד החינוך

חפשו אותנו ב Google 'תואר באורות רחובות' או f

harshama@orot.ac.il ✉
08-9485622 ☎ 08-9485620 ☎
052-5001313 ☎ 052-4004545 ☎

1-800-500-210

*במוסדות האקדמיים במגזר הדתי בישראל, בהיערכותם ללימוד מרחוק ובחוויות הלימוד בימי הקורונה, על פי סקר מיוחד של התאחדות הסטודנטים באמצעות מכון "מאגר מוחות" 2020. עיינו בסקר ובממצאיו באתר המכללה | טל"ח

משמיעים קולות ומעבירים קומוניקציה, הם כנראה רק מעבירים תחושות, אבל לא מושגים. כמו שאמר מישוהו, שעסק כל ימיו בבעלי חיים - התוכי הכי חכם עדיין איננו יודע להגיד "אני רעב"; הוא יכול להיות רעב, בלי ספק, אבל הוא לא יכול לבטא את הדבר הזה. משום שהבעיה היא שיש כאילו כלי דבור אבל אין כלי מחשבה.

העובדה שאדם חושב או בונה מכשירים בשביל להשיג מטרות מסוימות - עדיין איננה קובעת את אנושיותו; היא קובעת את זה שהוא יצור יותר משוכלל מבחינה פיזית, ושהוא יכול לעשות דברים יותר משוכללים. שיש לו ידיים טובות יותר מאשר שיש לקופים הרגילים, ולכן הוא יכול לעשות מניפולציות בדברים יותר עדינים. אבל מה שעושה את האדם אדם הוא המעבר אל מה שמעבר לעולם, הדיבור על רעיונות שאינם קשורים אל המציאות במישרין.

אפשר להגדיר שחלק מאנושיותו של האדם קשורה בזה שהוא עושה דברים לא מועילים, שהוא עושה דברים שאין להם שימוש; שהאדם עושה דברים שהוא יכול שלא לאכול אותם, לא לשתות אותם, ולא לעשות בהם כל שימוש לצורכי תצוגה - וברגע שזה מתחיל, שם מתחיל להיות אדם.

מבחינה זו, כמו שבצומח אני מדבר על "הנפש הצומחת", במובן שהיא מגדירה את הפונקציות הגופניות שלו - כך "הנפש החיה" היא זו שמגדירה את פונקציות החיים שלו, אבל היא קשורה יחד עם החלק החומרי והגופני; ועם זה שיש בוודאי הבדל, מכל מקום הן יכולות להיווצר יחד כהוויה אחת, משום שההוויה הזו היא ממין ומסוג אחד והיא בעצם יצירה אחת. כשאנחנו אומרים שהנפש היא בדם, או ש"הדם הוא הנפש" - אנחנו מדברים בדיוק על ההגדרה של הכוח החיוני, כוח החיים.

אצל האדם יש שני שלבים של יצירה. בהתחלה נוצר גוף שאין בו שום חיים, כלי, חומר גולמי בלבד, גוש של עפר. ורק אחר כך: "ויפח באפיו נשמת חיים" (בראשית ב, ז). גופו של האדם הוא חומר בלבד, ובמובן מסוים הוא לא יותר מוצלח מגופם של בעלי חיים ושל צמחים, מפני שאין לו את כוח הצמיחה כפי שיש לבעלים, ואין לו כוח חיוני מיוחד לקלוט רשמים ולהגיב לעולם כפי שיש לעטלפים או לרבורים. הגוף של האדם הוא בסופו של דבר רק עפר מן האדמה.

אבל האדם אינו רק גוף, אלא יש לו גם "נפש מדברת", ובדיבור בא לידי ביטוי הצד הייחודי של האדם. הכוח המדבר איננו רק הכוח להשמיע קולות - שקיים גם בכל מיני בעלי חיים, ואפילו היכולת לבטא מילים - שקיימת בתוכי - איננה עושה את התוכי למין אדם. היכולת הייחודית היא ליצור דיבור, ליצור מושגים אבסטרקטיים שניתנים לביטוי ולקומוניקציה - וזהו כנראה עניינו של האדם.

יש הרבה שמתעסקים בשאלה הזו, ודנים בדיוק בשאלה הזו: האם לבעלי חיים יש יכולת ליצור מושגים, לדבר זה עם זה? מפני שאף על פי שהם

[בעריכת אוריאל סגל]
הקטעים באדיבות
ישיבת תקוע ומרכז
שטיינזלץ

המשנה המבוארת על ידי הרב עדין אבן-ישראל שטיינזלץ

חדש!

ביאור רץ וקצר ללימוד עצמאי ומעמיק • רקע ריאלי להבנת המשנה • בירור מושגי יסוד וטעמי המשנה • כולל תמונות, תרשימים, מפות ואיורים המסייעים להבנה • מדור הלכתי מתקופת המשנה ועד ימינו • שלושה עשר כרכים צבעוניים

המשנה המבוארת להכיר את המשנה מבפנים

ימים אחרונים למחיר השקה!
מחיר השקה* מיוחד: 1,100 ₪ - 1390 ₪
990 ₪ לחברי מועדון קורן.

* מחיר השקה ברכישה מוקדמת, בתוקף עד 31.10.22 | אספקה תוך 25 ימי עסקים | ט.ל.ח.

www.korenpub.co.il

אשתד & more

שידוכים זו האחריות של כולנו

כפיר מונסונגו, 26 מנהל הפעילות בארגון 'לוקחים-אחריות', מפעיל קבוצות "בונים באהבה" - חברים משדכים חברים

תכירו את קרו

ההישקנה שלכם האולם הישיבוכים

קרן של ערבות הדדית, שמזמינה את כולנו להיות חלק, להיות שותפים בהקמת בתים

תגמול כספי למשדכים • בי"ס לשדכנים • ארגון גג לשדכני מוסדות

הצטרפו לקרן בהשקעה חודשית של 36 ש"ח

חושבים
עליהם,
מתפללים
עליהם,
מה עוד
אפשר
לעשות?

לפרטים והצטרפות
חפשו בגוגל "תכירו"

מתנות טובות

מוסף שבת בעיתון (וגם מדור הספורט), וכמובן – שינה בשבת תענוג... ככה עברו ימי ילדותי, וגם נעורתי כמתבגר, ולא נראה לי שמשוהו היה משתנה. אילולי ופטה רצינית שקיבלתי מהקב"ה, וברכה עצומה בצידה. לזפטה הזו, שהייתה משותפת גם לעוד מיליארדי בני אדם, קראו קורונה. וירוס שטלטל את העולם כולו, אך בשבילי הניע את אמות הסיפים, והוביל למהפכה רוחנית אמיתית.

באחת השבתות, מצאתי את עצמי פתאום לבד. במלון קורונה. נדבקתי, ולא רציני להדביק את המשפחה כולה, אז שלחו אותי למלון בירושלים. פתאום מצאתי את עצמי בלי האוכל של אמא, ובלי הבירות והחברים והסחבק של אחרי ארוחת השבת. לבד אך עם עוד כמאתיים איש...

היו שם במלון גם קבוצות שלמות. מכיניסטים, הסדרניקים וגם לא חסרו בחורי ישיבות חרדיות עם כובעים וחליפות (וסחטין על העניבות). והחברה האלה, שלא הכירו אחד את השני לפני כן, פתאום התמוגו יחד והעיפו לנו את השבת. בחיי, היה אש! קבלת שבת קרליבך, וריקודים אל תוך הלילה. אבל גולת הכותרת הייתה ה"זיץ" שאחרי הארוחה. כולם ישבו יחד וניגנו "יה אכסוף", ובכיתי כמו שלא בכיתי בחיי (זה בכי שמוחר בשבת, נכון?).

מאז נפתח לי פתח לטעם האמיתי של החיים. לא רבותיי. זה לא קוקה קולה וגם לא זירו. השבת עונג הנשמות, והשביעי עונג הרוחות ועדן הנפשות. לחיים!

סיפורה של ערגה

נעים מאוד, קוראים לי ערגה. ואני בת 20 פלוס (כלומר 30 פלוס, אבל מעדיפה לא לדבר על זה...). כן, אני רווקה, וגרה בדירת שותפות. כמו שאתם יודעים, הרווקות הזו קשה וכואבת, אבל הקטע הקשה ביותר בשבילי תמיד היה השבתות...

שבתות תמיד הנכיו את החסר. את הבעל והילדים שאינם. ב"ה יש לי הורים אוהבים, אבל זה לא זה. חיכיתי שמישהו ישיר לי "אשת חיל", ושזאטוטים ימלאו את השקט הנורא בקולות צהלה.

במהלך השנים ניסיתי לחפות על החוסר בכל מיני דרכים. אם בהתחלה הלכתי רק לארוחות של בנות, התחלתי לשחרר וללכת גם לסעודות מעורבות בתקווה שאמצע מישהו... אבל האמת? זה רק הביא למפח נפש, כל שבוע מחדש. הסטרס הנורא הזה, לעשות רושם, למצוא חן. וחייבת להודות: לא ראיתי שיותר מדי בתיים יצאו משם.

אחר כך דיכאון השבת החריף, והייתי מבלה פשוט שעות במיטה. רק השינה הייתה לי מפלט מהחלל שהיה מנת חלקו התמידי של הלב. העדפתי לברוח, לשכוח, רק לא להרגיש.

יום אחד, החלטתי שזה ממש לא לעניין, השבתות האלו. רציני לשים לדבר סוף, והלכתי לדבר עם אחת הרבניות שלי מהמדרשה. היא הקשיבה והכילה, כמו שרק היא יודעת לעשות. ניגבה דמעה, נתנה לי חיבוק ארוך, ואחר כך פתחה איתי נתיבות שלום. למדנו שם על התהליך שקורה מדי שבת. תהליך של מפגש בין החתן – הקב"ה, לבינינו כנסת ישראל – הכלה: ליל שבת – קידושין. יום שבת – נישואין. סעודה שלישיית – רעווא דרעוין – ייחוד.

פתאום הבנתי שהחתונה שאני כל כך מצפה לה, יותר קרובה מאי פעם. היא פשוט מגיעה מדי שבוע.

הייתם פעם בשבת בבית חב"ד בתאילנד?

האמת, שגם אני עצמי לא נכחתי מעולם במקום. מכל הדברים ששמעתי על ההווי המיוחד שם, נראה לי שהכי היה מסקרן אותי לשבת בעונג שבת שם. אומרים שכל אחד ואחת יכולים לשתף בסיפור האישי שלהם, בסיפורי תשובה, סיפורי מסע, וגם בחיפושים.

בשנים האחרונות שמעתי לא אחת קובלנות על כך שסיפורי התשובה יוחדו לכאלו שנוולדו בבתים שאינם שומרי תורה ומצוות, ו'עברו צד'. למה נגרע? זועקים וזועקות רבים. האם גם לנו, הדתיים מבית, אין סיפורי תשובה? האם אנו לא עוברים מסעות וחווים חיפוש?

אז לכבוד שבת בראשית, החותמת את עונת ה'תשובה' הרשמית, חשבת לקבץ יחד סיפורי תשובה של דתיים ודתיות מבית שעברו תהליך פנימי של שינוי. הנושא המשותף לכולם היא השבת עצמה, מתנה טובה שאנו מקבלים מחדש ב'שבת בראשית' אך לפעמים מפספסים אותה, ולא מודעים לברכה העצומה שהיא יכולה להכניס לחיינו.

אז הצטרפו אלינו לעונג שבת, עם סיפורי תשובה ומסע של אנשים ונשים שגילו את השבת מזווית חדשה. גוט שאבעס!

סיפורה של נחמה

לחץ. לחץ. לחץ. אני יודעת שזה לא רק היה בבית שלי, וזה משותף לעוד בתים רבים, אבל אצלנו זה היה מוגזם. כאמת. המתח, הכעסים, הצעקות. והכי גרוע, לא נעים לי להודות, אבל הדלקת נרות ממש סמוך לשקיעה...

כל פעם מחדש הייתי מוחה דמעות תסכול מעיניי, "אוף, למה זה נראה ככה?" שבת לא אמורה להיות מתנה? זה לא שלא רציני שיהיה אחרת, אבל איכשהו מצאתי את עצמי נופלת באותו 'לופ' שבוע אחר שבוע.

יום אחד, הקב"ה שלח לי מתנה אמיתית. מתנה שעזרה לי להוריד את העטיפה גם מהשבת עצמה, ולגלות את האוצר שהיא הינה. זה היה באחת הקבוצות בהן אני נמצאת. מישהי פרסמה שנפתח מחזור חדש לנשים שרוצות לעבור תהליך של התכוננות רגועה יותר לשבת מדי שבוע. אורו עיניי, הצטרפתי.

מה אומר ומה אדבר? זה לא היה קל. זה היה תהליך ממושך של חודשים, אך בסוף הגיע השינוי המיוחל. עם טובי כלי האימון שגייסה המנחה שלנו לעבודת הקודש הזו, ועם התמיכה הקבוצתית המפרגנת והאוהבת (תודה לכל החברות), בסוף עליתי על הגל, וב"ה גם המשפחה הצטרפה...

כן ב"ה, 'שמרתי שבת' מבטן ומלידה. אבל פתאום גיליתי גם את המשמעות הפנימית של השמירה. כמו יעקב אבינו ש"שמר" את דבר החלומות של יוסף, (כדברי רש"י שציפה ויחל מתי יתקיימו), גם אני למדתי לכסוף לשבת, להתכונן כראוי לביאתה, ואף נשארתי לי כמה דקות לפני הדלקת נרות להמתין לה ככה בשקט, על כוס קפה ועוגה. מזמינה גם אתכן לטעום את העונג הזה!

סיפור של רועי

גולתי בבית דתי. זמירות שבת, אתם יודעים, בסדר. העיקר היה הצחוקים והבדיחות. והדוכבנים שעל הקצפת, הפיצוחים שאחרי הארוחה,

אני לומדת לאט (ולפעמים זה כואב) שבחינת "כאילו כל מלאכתך עשויה" זה גם ברוחניות. שכל השבוע, ובטח בשבת, אני צריכה ללמוד לשחרר קצת, ולתת לקב"ה לנהל את עולמו. עיניי נפתחות לגלות שבצד ה'שולחן שבת' המושלם, שילמנו עליו הרבה מחירים כבדים במהלך השנים.

עם התהליך העמוק שאני עוברת, ב"ה אני זוכה לקבל הרבה מתנות חדשות. מתנות של מנוחת נפש והרפיה אמיתית. מתנות של יותר שמחה ואנרגיה חיה בבית. וגם מתנות של אורחים, שפעם הייתי חסומה אליהם. למדתי להכין כמה סלטים פחות כדי להספיק לנוח בערב שבת, כדי שיהיה לי כוח לארוחה, וגם לשחרר מעט את הראגה 'שלא יהיה מספיק אוכל לכולם', ולהבין כי יש כל כך הרבה אנשים שממש צמאים לבית חם ויחס אוהב. ומבחינת האוכל – עם מה שיש, נתחלק...

למדתי גם לדאוג למזון הרוחני שלי בעצמי. אם מדבר אלי סגנון לימוד מסוים, אני יכולה גם לפתוח ספר לפני התפילה, ולא להיות כל כך לחוצה שבעלי יגיד בדיוק את מה שאני רוצה לשמוע. אם חשוב לי שיר או ניגון מסוים, אני יכולה גם לשבת בשקט עם עצמי אחרי הסעודה, ולשיר וגם לפייט כלבבי.

אז תודה לה' על השבת וגם על מתנת התשובה. שבת ראשי תיבות, שבת בו תשוב...

ונשולי הדברים...

טוב, מודה ומתוודה. הסיפורים מומצאים לחלוטין. ועם זאת מאמינה שהם נותנים הד לתהליכים שרבים ורבות מאתנו עוברים ביחס לשבת. זה לא 'זבנג וגמרנו', ואין כאן מהפך כהבזק הברק (גם אם התיאורים כאן הם של פסקאות בודדות). ואולי דווקא לכן השבת מגיעה כל שבוע, מתדפקת על דלתותינו, ומבקשת מאתנו גם לפתוח לה את צירי חדרי לבבנו. כדי שנתעצם איתה שוב ושוב, וננסה לחוות אותה קצת יותר בעומק, קצת יותר כראוי לקדושתה.

אז זה הזמן לכל אחד ואחד מאתנו לחשוב מה הסיפור 'שלנו'? וחשוב עוד יותר – 'מה הסיפור שאנו רוצים לספר, ביחס לשבת, במהלך השנה הקרובה'? איזה סוג שבת אנו מייחלים שתביא בכנפיה עבורנו שנת התשפ"ג, ומה אנחנו מוכנים לתת ולעשות בשביל זה?

הרבי ריי"ץ נהג לומר "איך שאדם מעמיד עצמו בשבת בראשית, כך תיראה כל השנה שלו". ייתכן שזה לא רק סגולה אלא קריאת כיוון – להתעצם עם המתנה הטובה, עליה אנו קוראים בשבת בראשית, ושבת שמה. אם נפנים שהאור גנוז עבורנו ומחכה לנו לגלותו מדי שבוע, אין ספק שהשנה כולה כבר תיראה אחרת...

אנו חותמים עם מאמר זה את סדרת הטורים המיוחדים לחודשי אלול-תשרי 'לך אמר לבי'. ברצוני להודות למערכת 'קרוב אליך' על ההזדמנות לכתוב ועל הרצון של כולכם לקרוא, שהורידו שפע חדש ב"ה, מדי שבוע, בשבועות האחרונים.

נשים המעוניינות להמשיך לקבל ממני חומרים שונים, מוזמנות להצטרף לקבוצת הווצאפ שלנו

'אור הלבנה' – תורת נשים מאירת חיים, 052-562-4350,

או לקבוצת הדיבור במייל sachnashim@gmail.com

שנה טובה ומתוקה!

זה לא שהפסקתי לחכות לחתן שלי. כן, אני עדיין מציעה מעורת הנשים בקבלת שבת, ותרה אחרי המיועד שאולי יתפוס את עיניי. אבל יחד עם זאת למדתי שהעוצמה של הרגש והרצון, הגעגוע והכיסופים, יש להם מקום נרחב גם במערכת היחסים שלי עם ריבונו של עולם.

אז עוד לא זכיתי ללבוש שמלת כלה, בע"ה תברכו אותי שאזכה בקרוב... אבל כל ערב שבת אני לובשת את בגדי הלבן שלי, מתאפרת ויוצאת לבית הכנסת בהתרגשות. לכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה.

סיפור של אברהם

פעם שבת הייתה די סיוט בשבילי, וגם בשביל אשתי. במיוחד סעודות השבת. הרעש והבלאגן של הילדים היו לא פשוטים. אך הנורא מכל היו המריבות. הן ממש היו מוציאות אותנו מדעתנו.

אז ניסינו לסדר תורנות ל'מי ישב ליד מ'י. ניסינו להפריד וגם לפשר. לנוזף וגם לצעוק ממש. אבל שום דבר לא עזר. כמו שאמרתי, סיוט.

באחד מכנסי הקיץ של 'הבית היהודי' ראיתי שיש שיעור בנושא "שבת משמעותית עם הילדים". הנושא קרץ לי מאוד, כמובן, והלכתי מסוקרן. הרב שם היה חריף ומתוק כאחד, אך מעל הכל היה פרקטי עד מאוד. החידוש המרכזי שיצאתי אתו מהרצאה היה ש"מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת". זה לא רק באוכל הגשמי, אלא גם בחוויה הרוחנית. פתאום הבנתי שאם אני רוצה שהשבת תיראה אחרת בבית שלנו ותהיה משמעותית יותר, אני צריך להוציא את הראש מצלחת המרק (כפשוטו, כי תמיד הייתי נרדם) ולהשקיע בזה, לפני ותוך כדי השבת.

מעמדת מגיב הפכתי ליוזם. הפסקתי לנסות 'לכבות שרפות', ומדי שבוע השקעתי בבניית סעודת שבת משמעותית. לפני שבת חיפשתי סיפור מרתק, ולפעמים אשתי השתלבה בהצגה משותפת שעשינו לילדים. והם התמוגגו! קניתי ספרי חידונים על פרשת השבוע בכמה רמות, ואף עודדתי את הילדים להכין מראש דברי תורה וסיפורים. למדתי להקשיב להם באמת, וגיליתי עד כמה לא הכרתי אותם עד אז...

שלא תחשבו. הילדים נשאו נורמליים, והם עדיין רבים מדי פעם. לא מצאנו פתרון לכל הבעיות. אבל המנגינה בבית השתנתה. ב"ה אפשר לומר שגילינו את ברכת השבת.

סיפורה של דינה

אספר את סיפורי בקצרה. האמת היא שגם אין לו סיום עדיין. אני עדיין עמוק בתהליך...

שולחן השבת שלנו הוא מושלם, לפחות לעין רואים. השולחן ערוך בטוב טעם, ואני משקיעה המון בהכנת המאכלים הכי טעימים שיש. בעלי תמיד אומר דבר תורה, והילדים יושבים בשקט ויוצאים מהשולחן רק אחרי בקשת רשות.

אבל משהו לא חי שם. הכל קפוא.

לקח לי זמן להבין שאני זאת שמשדרת קור. אל תבינו אותי לא נכון. זה בא מרצונות בקדושה. חשוב לי שהכל יהיה הכי נכון, הכי מדויק, הכי קדוש שרק אפשר. שבעלי יאמר דברי תורה שפותחים את הלב, ושכולם ישירו בנועם (ולא יזיפו, וכמובן חס וחלילה – שלא ידברו).

כמו שאמרתי, לא היה 'יום אחד', וזה ממש גם לא מאחוריי. אבל לאט לאט התבהר לי, שהחוויה שלי ממש לא שבתית. כל כולי אחוזה בשליטה. איפה שבת ואיפה מנוחה?

להתחיל

נהג הישיבות, כי פעם או פעמיים בשנה מוציאה הישיבה חוברת או ספר עם מאמרים מתנובת בית המדרש - חידושים בהלכה, בלימוד הגמרא או בפנימיות התורה מעטם של ראשי הישיבה, רבניה ותלמידיה. אולם בשנים האחרונות, בשקט בשקט, או שמא יש לומר דווקא בקול תרועה ומקהלה, אפשר

לדבר על מנהג חדש.

זה התחיל בישיבות היותר חסידיות, אולי כאלו שהתואר הזה שימש גם כמעין הגדרה מסתייגת, אבל בשנים האחרונות כמעט כל ישיבה שמכבדת את עצמה וגם רוצה להגיע לקהלים רחבים, מוציאה לאור - לצד פרסום חידושי התורה - גם את התנובה הישיבתית מעולם הניגון. עם אלבומים וקליפים מושקעים הניגונים הישיבתיים יצאו מאולם בית המדרש ומשולחן סעודה שלישית, ודרך אולפני ההקלטות נכנסו אלינו למערכת בסלון, לשולחן השבת בבית, ולרשימת ההשמעה ביוטיוב או בספוטיפיי ששמים ברכך בדרך חזרה מהעבודה.

האלבום המועדף של אביתר בנאי

ישיבת רמת גן בראשות הרב יהושע שפירא, נחשבת כנראה לישיבה הכי מוכרת בתחום, עם סדרת האלבומים 'מבקשי פניך' שהראשון שבהם יצא לאור לפני כשש שנים, והאלבום השלישי בסדרה יוצא אוטוטו לאור. ישיבת רמת גן מתחרה על הוותק המוזיקלי עם אלבום 'אורייתא בניגונא' שהוציאה ישיבת צפת בראשות הרב אייל יעקובוביץ', המוכר כבעל מנגן בחסד.

"חזו"ל כבר אמרו שעל שלושה דברים העולם עומד - על התורה, על העבודה ועל גמילות חסדים", מסביר יצחק אלחנן דרורי, אברך בישיבת רמת גן ומפיק אלבומי מבקשי פניך של הישיבה. "גם הישיבה מבוססת על לימוד תורה בנגלה, שבשנים האחרונות זכינו בתחום זה לעליית קומה משמעותית, לצד לימוד מעמיק של פנימיות התורה וחסידות. 'העבודה', באה לידי ביטוי בעבודת התפילה ובעבודת הניגון, שמיום היווסדה של הישיבה היתה דבר מאוד מאפיין ודומיננטי".

עולם השירה והניגון בישיבת רמת גן בא לידי ביטוי ביום בתפילות עצמן, בריקודים ספונטניים שיכולים להיווצר לפני או אחרי מנחה, בהתוודעויות ובסעודות שבת, וכמובן בחגים, ובעיקר בחג הסוכות, בשמחת תורה ובהקפות שניות - שנמשכות שעות ארוכות ומשתתפים בהן אלפי אנשים.

"עצם הבאת עולם הניגון לישיבה והמקום הכל כך דומיננטי שלו, בוודאי מגיע מלמעלה - אבל הוא גם מחובר מאוד למקום של התלמידים עצמם. הרב יהושע שפירא, ראש הישיבה, הביא איתו עולם רחב ועמוק של ניגון, בתקופה שזה עדיין כלל לא היה דבר נוכח ומרכזי בציבור. אחד מבוגרי המחזור הראשונים של

מבראשיר

בעולם הישיבות חוזרים בשבוע הבא מבין הזמנים של סוכות ושמחת תורה לסדר חורף הארוך והרצוף, וזה הזמן לכמה טעימות נבחרות מעולם הניגון בישיבות שיצא מבית המדרש והגיע אל הסלון ומערכת השמע ברכב

אברהם בנימין

עובר כשליח ציבור, ובכל פעם שהישיבה מגיעה לביתו לשיעורים והתוועדות, שנפתחים בניגון, אומר דרורי. "זכינו שבאלבום החדש של 'מבקשי פניך', הרב אריאל משתתף בו איתנו בפעם הראשונה ושר בעצמו".

לאחר שהרב אריאל נתן את הסכמתו להשתתף באלבום, לרב יהושע היה חשוב מאוד לוודא שלא יצא מהדבר תקלה וביטול תורה לתלמיד חכם מזקני וגדולי פוסקי הדור, ולכן הרב יהושע 'הטיל וטו' שהרב אריאל לא יצא לאולפן להקליט, אלא הכל יוקלט אצלו בבית. ואכן כך היה. צוות ההקלטה הגיע לביתו של הרב אריאל וחדר הלימוד שלו הפך לשעה קלה לאולפן, עם כל הציוד הנדרש.

"סדרת 'מבקשי פניך' היא תוצאה של שילוב בין מעלה ומטה, אבל ארכו הרבה שנים עד שזה יצא לפועל. מצד אחד רצינו לאפשר גם לבוגרי הישיבה ולעוד אנשים להתחבר לעולם המיוחד הזה של הישיבה, ומצד שני ברגע שאתה לוקח ניגון קדוש וטהור ומכניס אותו לאולפן ולכלים, יש חשש שהעיבוד יהפוך לאיבוד, והאור האינוסופי יצמצם בתוך הכלים. הרעיון התמוסס הרבה שנים בגלל המורכבות הזו, עד שהגיע תלמיד בשם דניאל רגב שהחליט לדחוף את זה בכל הכוח, קיבל את ברכת ראשי הישיבה ואז פנה אלי ומשם יצאנו לדרך והשאר היסטוריה", אומר דרורי ומוסיף בביישנות, אבל השמחה וההתרגשות מבצבצות מקולו. "מיליוני צפיות ביוטיוב, ועשרות אלפי עותקים שנמכרו. זו סייעתא דשמיא בלתי מובנת שהשירים הפכו לחלק מהפלייליסט של הרבה מאוד אנשים. אחרי האלבום הראשון, אביתר בנאי השתתף באחת ההתוועדות וסיפר שזה היה האלבום היחיד בערך שהוא שמע לאורך שנה. תגובות דומות קיבלנו גם מראש ישיבה שסיפר שהאלבום התנגן אצלו כל חודש אלול ברצף כהכנה לימים נוראים. כך גם באחד הימים הגיעה למשרדי הישיבה אישה שלא ממש נראתה דתיה לפי לבושה, וביקשה לקנות 8 דיסקים. כשהתעניינו אצלה מה העניין, היא סיפרה: "קיבלתי את האלבום במתנה, והוא כל כך נגע לליבי שהרגשתי חובה לקנות אותו למכרים שלי".

תורה ותפילה בישיבת שדמות נריה

הישיבה, שהיום הוא דמות מרכזית בעולם התרבות והמוזיקה היהודי, סיפר שבשבת הראשונה של הישיבה בחודש אלול תשנ"ד, הישיבה עוד היתה במבנה זמני והתפלה בסניף בני"ע בשכונה. 'הרב יהושע ניגש להיות שליח ציבור והתחיל "לכו נרננה" בנוסח קרליבך. הסתכלנו אחד על השני ולא ידענו מה הוא שר, אבל הרב יהושע לא התרגש והמשיך למרות שאף אחד לא הכיר! ברור שבזמן שחלף מאז, טביעת החותם יצאה הרחק ממעגלי הישיבה.

"רוב הניגונים באלבומים הם מהווי הישיבה והגיעו דרך החברה שהביאו מהישיבה בהם השתתפו או מניגונים חדשים שראש הישיבה מלמד בכל שמחת תורה. לפעמים היו ממש ערבים שיושבים יחד ללמוד ניגונים בצורה רצינית ומושקעת, כמו שמגיע לניגונים האלו. ראש הישיבה, אומר שהבעיה היא לא איזה ניגונים להכניס לאלבום, אלא על מה לוותר".

גם נשיא הישיבה, הרב יעקב אריאל, שמגיע מבית חסידי בעצמו, מאוד מחובר לעולם הניגון החסידי. "אנחנו שומעים את זה בכל פעם שהוא

תלמידי ישיבת רמת גן באולפן ההקלטות

חיברנו בשביילך קורס טיפול משולב

חדש מבית דעת ותבונה
CBT יהודי + אימון טיפולי

טיפול בשיטה קוגניטיבית התנהגותית
Jewish Cognitive Behavioral Therapy

מבוסס על הכרת מבנה הנפש לאור
תורת החסידות והקבלה,
בהובלת הרב יצחק ערד

הרצאות, תרגול
בקבוצות וליווי
תהליכי טיפול
אמיתיים

מתאים גם לאנשי חינוך
ולמטפלים מנוסים,
מוכר ע"י לשכת
המאמנים בישראל

מקסימום נוחות:
מפגש בודד בשבוע,
לימוד פרונטלי או מקוון,
ניגוש מכל העולמים!

מאות בוגרים מצליחים בכל הארץ!

לימודי
תעודה

לגברים ולנשים | משך הקורס <
שנתיים, 300 ש"א בהפרדה מלאה

הצטרפו
עכשיו!

077-3137800
www.tvunah.com

הרב יעקב אריאל, נשיא ישיבת רמת גן

הניגון המפתיע של השיעור הכללי בישיבת ירוחם

זמן קצר אחרי פרסום האלבום הראשון של ישיבת רמת גן, הוציאה לאור גם ישיבת ירוחם את 'והביאותים', אלבום מוזיקלי שכלל בעיקר את ניגוני הימים הנוראים המושרים בישיבה. לאחר מספר שנים הופיע מטעמה אלבום נוסף בשם 'שחר אבקשך', ובשנה האחרונה עוד שני סינגלים.

ישיבת ירוחם שהוקמה כשנה לפני ישיבת רמת גן, נחשבת כמעט לצד השני של הסקאלה הישיבתית והרעיונית בציונות הדתית. רבניה מגיעים מישיבת 'הגוש' הר עציזון, וכך גם חלקים נרחבים מתפיסת עולמה, מצורת הלימוד הבריסקאית, ומהד.ג.א הפנימי שלה.

הניגוד הזה בא לידי ביטוי כנראה גם בעולם הניגון הישיבתי בירוחם, שם המגמה מגיעה בעיקר מכיוון התלמידים. כך מספר נדב בלוך, מבוגרי הישיבה שהשתתף בהפקת 'שחר אבקשך'.

"הניגונים בישיבה מושרים בעיקר בשבתות ובימים מיוחדים, פחות ביומים. בשבתות שרים בתפילות ורוקדים בסעודות ובעונגי שבת וכדומה, אבל יש את שמחת תורה. שמחת תורה בירוחם זה רווח כפול", הוא נזכר ושומעים תורי געוע בקולר. "זה גם שמחת תורה בישיבה שלך, במקום של לימוד התורה והחבורה - ואתה גם בעיירת פיתוח. יש את כל הסיבות להיות שם בשמחת תורה. עוברים בבתי הכנסת בעיירה, והשמחה וההקפות הן עסק מאוד מתמשך.

"אבל ככלל", הוא אומר, "אנשים שמחים ומנגנים לעצמם, אבל זה לא משהו ישיבתי והדברים האלה מגיעים בגדול מהתלמידים. יש אמנם פריקים יותר לעניין והיה איזשהו שלב שהתגבשה חבורה של הרבה חבר'ה שלמדו ניגון כל שבוע. איש איש ויזמותיו. לפני כמה שנים הונהג בישיבה לנגן את ניגון 'סיפורי מעשיות' לפני השיעור-כללי, והשדוך הזה בין ניגון ברסלב לשיעור כללי הוא בהחלט מרענן", הוא מחייך.

מה שהוליד את האלבום הראשון, היה ערב ניגונים שמקובל לעשות בישיבה לקראת הימים הנוראים, בו הרב שהוא שליח הציבור עורך עם התלמידים חזרה על הניגונים, או מלמד ניגון חדש שישולב בתפילה. "ברור שההכנה היא לא רק טכנית, אלא הולידה גם משהו יותר עמוק, שממנו יצאנו להקליט את 'והביאותים'. האלבום שהכיל את ניגוני הימים הנוראים נעשה בהקלטה פשוטה בליווי פסנתר וחליל. מי ששר שם היה הרב יאיר יעקובי, שהיום הוא ראש הישיבה התיכונת בירוחם. אבל למרות שהכל היה די חובבני זה יצא חמוד מאוד וגם זכה להתעניינות, כך שלפני כמה שנים הוצאנו את האלבום 'שחר אבקשך' שהיה כבר מושקע הרבה יותר וכלל גם עיבוד והקלטה מקצועיים.

"את הפיוט 'שחר אבקשך' נוהגים לשיר בישיבה בכל שבת לפני התפילה, יש הרבה חבר'ה שאולי לא יודעים את זה כי הם לא מגיעים לפני התפילה", הוא מחייך, "אבל יש פה משהו שבהחלט מספר קצת על ההבדל בין שבת ליום חול - יש שינוי פאזה מאוד משמעותי. ישיבת ירוחם מוכרת כמקום רציני. אנשים שבאים לשבת וללמוד. ופתאום בשבת יש משהו הרבה יותר מלא חיות, יותר קליל. אתה רואה פנים אחרות של האנשים. פנים חדשות של נשמה יתירה".

שמושמע ברקע, ועד שיתוף של חסיד שקצת סטה מהדרך, שסיפר שעבר תקופה לא פשוטה והניגון שהוצאנו החזיק אותו בצד הקדושה. זו שמחה וזכות גדולה שהאור הגדול של הישיבה נכנס ללב של כל כך הרבה אנשים."

'האש הלבנה' של ישיבת מקור חיים

הרבה מבוגריה של ישיבת מקור חיים הוותיקה עשו את דרכם למגוון ישיבות חסידיות שהלכו והתרבו עם השנים בציונות הדתית. הישיבה שהוקמה על ידי הרב עדין שטיינזלץ זצ"ל ויבדל"א הרב דוב זינגר, היא ללא ספק הישיבה התיכונית הראשונה שנתנה מקום של כבוד ואהבה לתורת החסידות ולניגוניה. הניגונים, ההתוועדויות והד.נ.א הישיבתי

הווי הניגונים בישיבת ירוחם

הניגון שהחזיק את החסיד שסטה מהדרך

ישיבת ירועה ישראל ביצהר היא ישיבה צעירה יחסית, אבל כבר זכתה למקום מוכבד בשילוב בין עולם תורני עשיר לבין נוכחות מוזיקלית מוכבדת ביותר עם סינגלים וקליפים מושקעים במיוחד. זאת כנראה הודות לעובדה שרבים מבוגריה ולומדיה הם דמויות מוכרות בעולם המוזיקה היהודי, כמו למשל אמן הקלינט ידידיה קליין שמופיע בטישים חסידיים ובהילולה במירון, וזכה לכינוי 'הכליזמר של גדולי ישראל'.

"הניגון תופס מקום מרכזי בישיבה, בעיקר בניגוני הכנה למעמדים ואירועים שונים ואפילו ללימוד תורה", מספר יוסי הלוי, אברך בישיבה. "השיעור המרכזי של הרב דודקביץ' כליל שישי נפתח בניגון. לכל מעמד וקיום מצווה יש חשיבות גדולה ואותה שעה היא עת רצון, ואנחנו רוצים להתכונן אליה כראוי. לדוגמה, בריתות בישיבה מלוות בהרבה ניגוני הכנה לפני הברית. גם קביעת מזווה, אם קביעת המזווה היא מעין השראת שכינה בבית, צריך להתכונן להשראת השכינה הזו. כמובן שסעודות שבת מלוות בזמירות ופיזטים, ובשבת שהרב חיים בן שושן מגיע הפיזטים ממשיכים אל תוך הלילה.

"היופי הוא שהעבודה הזו משותפת גם לרבנים וגם לתלמידים. הרב דודקביץ' מוביל בדרך כלל את הניגונים באירועים בישיבה, אבל כולם מרגישים בנוח ללמד ניגונים ופיזטים נוספים. אפילו את הפרויקט של הקלטת והוצאת ניגוני הישיבה הובילו התלמידים. היו ניגונים שהבחרה בהם הייתה ברורה. ברור שאם מקליטים ניגון של הישיבה סביב סוכות זה יהיה 'אום אני חומה'. כי למרות שסוכות הוא בבין הזמנים, כל הישיבה מגיעה להושענא רבא, שמהווה יום של שיא בישיבה יחד עם שמחת תורה".

ניגון נוסף שהישיבה הפיקה הוא ניגון שמחה של ברסלב שמכונה 'ניגון נצחון'. בישיבה שרים אותו פעם אחת בשנה, ב'תקבל' של נעילה. אחרי יום שלם של תפילה ותחנונים בבקשה לחנינה, לאחר האווירה המתוחה של הסליחות במהלך היום ובתפילה נעילה, מגיע בסוף התפילה ניגון שמחה פורץ שמבטא את השמחה והנצחון שלנו בדין ואת האהבה הגדולה של ה' לישראל. ממד מיוחד של נגינה תופס מוצאי יום כיפור. כשעה לאחר צאת הצום מתכנסת כל הישיבה לקידוש לבנה ברוב עם ולשעה של ריקודי שמחה, עדיין בלבושי היום הקדוש.

את התגובות החמות ביותר קיבלו ברועה ישראל אחרי הקלטת ניגוני ההכנה והשמחה של הדלקת נרות חנוכה. "אנחנו משתדלים לשמור על הנאמנות והאונטנטיות של הניגונים שאנחנו מביאים מחצרות החסידים, וגם מקפידים שההסרטים יהיו הכי אמיתיות שאפשר ומתוך חיי הישיבה כפי שהם גם במציאות, וזה חשוב לא פחות. לא היה בחור בישיבה שלא שמע מקרובי שהם שומעים את הניגונים שלנו בלופים, עד כדי כך שיום אחד קיבל אחד האברכים ששר בהקלטת סכום נכבד מאחד התורמים מחוץ לארץ, שהתרגש מאוד מהשיר 'יהיו זרעי' וביקש לתרום במיוחד לאברך ששר את הניגון. התגובות הן מגוונות ומרגשות: מיהודי תושב ארצות הברית ששלח סרטון עם החנוכה הדולקת שלו והניגון שלנו

החסיד שבה נותרו בולטים ומרעננים בנוף הישיבות התיכוניות, גם היום, כשהמבחר גדול ומגוון מאי פעם.

לפני שבע שנים הוציאו לאור תלמידים מהישיבה את 'תא שמע', אלבום ביכורים מניגוני הישיבה. גם הוא היה אלבום שהוקלט באופן חובבני, אבל ההתחלה עשתה טעם של עוד. אחרי קליפ יפהפה שיצא לפני כשנה עם ניגונו של ר' שלמה קרליבך "וכולם מקבלים", בו השתתפו קובי אוז, יונתן ואהרן רזאל, אליהן מוזו, עזרא גטנו ומקהלת הישיבה, לא מזמן הוציאה הישיבה קליפ מקפיץ של ניגון 'צמאה' של חסידות באבוב המושר בהתוועדות השבועית של יום חמישי, וקליפ נוסף כבר מתבשל באולפנים.

גלעד רוזנברג, מנהל הישיבה, משתף בתהליך של העברת ההווי הישיבתי והתכנסותו לארבע קירות האולפן.

"זו היתה שיחת מסדרון, אני עם רגל אחת על המדרגות ורגל שניה על הרצפה, ואמא של תלמיד מספרת לי שהתלבטה בינינו לבין מקום פלוני, והיא הסבירה במילותיה כיצד בחרו: 'נכון ששם יש מוזיקה, אבל אצלכם יש ניגון'.

"לקחתי איתי את המשפט הזה, כי הניגון, מעצם הגדרתו, קשור לעולמות של האש הלבנה, זו שנותנת את ההקשר והרקע לאש השחורה שבה נכתבה התורה. אותה תורה ואותם משפטים יכולים להיאמר בדיוק באותה הצורה, אבל אם הניגון שברקע שונה אז הכל משתנה. אפשר לקחת מצלמה ולצלם אירועי ניגון בישיבה - הכנה לתפילה עם ניגונים, התוועדויות, חברה' שיושבים ומנגנים בבית מדרש או בפנימיות, חדר מוזיקה - אבל זה יעביר ככל הנראה רק את התמונות, לא את הניגון.

"בשלב כלשהו, שאין לדעת בדיוק מתי, הניגון והישיבה הפכו להיות קשורים אחד בשני", מוסיף רוזנברג, ואומר בחיך כי "כמו כל חסידות שמכבדת את עצמה, יש בישיבה 'ניגונים מכוונים' שמותר לשיר אותם רק באירועים מסוימים, ויש ניגוני שמחה, ניגוני דבקות, ניגוני התוועדות. יש ניגונים ליום חמישי באמצע הלילה, ויש ניגונים של ליל ספונטניים שמתרחשים מדי יום חמישי לפנות ערב. יש ניגונים של ליל שבת בסעודה ויש ניגונים של טיש. המשותף לכולם שהם אחוים חזק בד.נ.א של הישיבה.

"הקליפ של 'צמאה' עבר תהליך שעוברים הרבה ניגונים שמושרים בישיבה. לפעמים פלוני - היא זה תלמיד או איש צוות - מביא ניגון כזה או אחר שפתאום נכנס, לפעמים מסיבות שרק ה' יודע, עד שמגיע ניגון חדש לאחר כך וכך שנים והראשון מפנה את מקומו. הניגון והקליפ שבעקבותיו ניסו להעביר משהו מיום חמישי בישיבה. בימי חמישי כבר ריח השבת עולה באוויר, ומשהו באנגריה הישיבתית מעט משתנה. בית המדרש שגם כך משמש כליבה של הישיבה, פתאום מקבל מקום עוד יותר רציני, סדר פרשת שבוע, שיחת ראש הישיבה, ריקודים ספונטניים, משמר לתוך הלילה, מרק וניגונים. משהו בשיר ובקליפ ניסה לגעת בתחושה הזו, ולפי התגובות הרבות שקיבלנו, אולי משהו מזה עבר. אולי".

הניגון שנולד משיחת הריי"צ

חסידות גור שהרב נריה אהב במיוחד, וראש הישיבה הרב שלמה רוזנפלד הנהיג לשיר אותו בליל שבת לפני השיחה.

מה שלא ספק מייחד את הניגונים של ישיבת שדמות נריה, היא העובדה שמחצית מהסינגלים שיצאו בשנה האחרונה הם לחנים מקוריים מבית הישיבה. שני לחנים של ראש הישיבה הרב רענן ולחן נוסף שנולד באחד מליילות חמישי מתוך שותפות של הצוות והתלמידים. "זה היה בפסח שני, קראנו את הפסוקים של פרשיית פסח שני, וחשבנו שראוי לחדש לחן לפסוקים המיוחדים הללו. הזכרנו את דברי האדמו"ר הריי"צ מחב"ד שלמד מפסוקי פסח שני שאין מצב אבוד ותמיד אפשר לתקן. בהשראת הדברים הנפלאים של הריי"צ בקעו ועלו המילים והמנגינה גם יחד מתוך החבורה", הוא אומר. ■

ישיבת 'שדמות נריה' שביישוב שדמות מחולה בבקעה עוברת תהליך של התחדשות, שיצר בין השאר שילוב מיוחד ומעניין של שלוש תרבויות מוזיקליות שונות. ראש הישיבה המייסד הרב שלמה רוזנפלד הביא איתו לישיבה מרוח הניגון של רבו הרב נריה. אחד הביטויים לכך הוא הלבשת 'ניגוני תש"ח' על פיוטים כתפילת ימים נוראים. במקביל ישנה בישיבה מסורת שירה של פיוטים מתרבות ארצות המזרח, ואליהם הצטרף עולם הניגון של חצרות החסידים לענפיהם על ידי ראש הישיבה הרב נחמיה רענן.

"עולם הניגון תופס מקום מרכזי בהווייה הישיבתית ומלווה אירועים שונים בחיי הישיבה", מספר הרב רענן. "הניגונים והפיוטים תופסים מקום מרכזי בהתוועדות של יום חמישי, המשלבת ניגוני ופיוטי שבת עם ניגונים אהובים אחרים. השירה והניגון מלווים כמובן גם את סעודות השבת, הטיש ומלווה מלכה, וכמובן מהווים חלק משמעותי מאירועים ומועדים מיוחדים".

הרב רענן, שגם הלחין מספר ניגונים בעצמו, מסביר כיצד עולם הניגון מגיע לישיבה מהצוות ומהתלמידים גם יחד, כל אחד במקום שמתאים לו. "זו חוויה מיוחדת להגיע יחד עם התלמידים לאולפן כדי ליצור יחד, לשיר ולנגן. זה יוצר חיבורים במקומות עמוקים וטובים ומאחד עולמות ותרבויות. כל אחד מביא איתו איכויות וניגונים מיוחדים. גוונים שונים של כמיהה ודבקות של אהבת התורה והארץ, של שמחה והתלהבות. השילוב של העולמות והתרבויות המוזיקליות מקבל מקום בעיבוד של הניגונים שהוצאנו. יש בהם חיבור מזרח ומערב, פסנתר וגיטרה לצד סאז טורקי ונא. זה יוצר תמהיל מעניין ומרענן, שילוב ארץ ישראלי".

בשנה החולפת פרסמה הישיבה לא פחות משישה סינגלים, ועל הצד המקצועי של ההפקה המוזיקלית, כולל העיבודים וההקלטה, מופקד הרב נערן אשר, ר"מ בישיבה. אחד מהניגונים שיצא לאור קשור לדמותו של הרב משה צבי נריה שיזם את הקמת הישיבה, ואשר לימים נקראה על שמו. בשנה שעברה, לרגל יום פטירת הרב נריה ב"ט כסלו, הוקלט ניגון של

מבא לי, רמ"ם ומקומות מיוחדים

בלר פבאר ואורח אהבת בבא בתרא

אימאד בית אפרטי במבורג איכותית

ללמוד בבית המדרש ולקבל תואר שני

התוכנית בהובלת הרב ד"ר נעם סמט וד"ר גלעד לנדאו

ימי שלישי אחה"צ בקמפוס היכל שלמה

שנת לימודים אחת בקמפוס, בין השעות 15:30 - 21:30

מלגות שכ"ל לזכאים

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 074-7214487 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

תנועת התשובה - ראיון עם ישראל זעירא

איתי אסמן

וחרדים בקואליציה, הכל בסדר... למרות שאף אחד לא הולך לשום מקום. כשהשמאל עולה לשלטון כולם מבינים מה שצריך לעשות כל השנה, לרומם את הקודש בכל מקום, בפתח תקווה, בתל אביב, במגדל העמק וקריית שמונה. הציבור התורני עסוק בעשרות משימות לאומיות קדושות, כולן חשובות - ארץ ישראל, צבא, חסד, עיירות פיתוח, רווחה, נוער במצוקה. הכל חשוב וקדוש, אבל בשורש אין זמן לגעת, כי נדמה בטעות שזה פחות בוער. בראש יהודי אנו מבינים שזה הכי בוער ומזה יוצא הכל. אם ניגע בשורש זה ישפיע גם על האתגרים האחרים.

מה המשימה כיום לדעתך?

יש שתי משימות שאני רואה לנגד עיני: הראשון הוא מעבר של מסת משפחות לאזורים של שממה ורוחניות. היום בכל עיר כמעט יש ישיבה אבל צריך גם משפחות שידועות לתקשר ולפתוח את הבית, בדומה למודל של חב"ד ו"ש" שכל משפחה יודעת לתת מענה ולתת מענה לרבדים השונים; נוער, רווקים, זוגות וגם משברים אישיים, לגעת בכל רבדי החיים. צריך מאות אלפי משפחות בני תורה שסיימו ללמוד בישיבה ומחליטים שזו השליחות שלהם בחיים. בכל שכונה צריך משפחה או משפחות שירגישו שליחות, לשם כך הקמנו את "הנני" שזה מרכז להכשרת שליחים בתוך מדינת ישראל.

מטפוף לזרם

בהכשרה אנשים מגלים כוחות עשייה רדומים. המשימה השנייה היא להקים תנועת נוער של קירוב. תנועה של ציבור דתי לאומי שמבין שהמשימה שעומדת לפתחנו זה לקרב את עם ישראל לאבינו שבשמיים, על ידי פעולות ייחודיות. נוער תורני ציוני שמבין זו משימה מספר אחד, עם מרץ הנוערים שלהם הם יצרו אינטרציה עם ציבור "חילוני", יחברו בין הוריהם לבין ההורים של הציבור החילוני שמעוניין ללמוד תורה. אני מדבר על אלפי פעילים שיקימו תנועת תשובה ציונית, בכל הארץ, ברגע שהנוער שלנו והמשפחות יתעוררו לדבר הזה ויפעילו את הכוחות, יהיה שינוי בחברה הישראלית.

אני קורא לדגל למי שרוצה להיות שותף/פה, להיות איתי בקשר אישי.

asmanitai@gmail.com

איך אתה רואה רוצה את תנועת התשובה היום, מתחילת הדרך? אנו גרים 5 שנים בתל אביב אבל הגישושים הראשונים בתל אביב התחילו לפני כחצי יובל, עם השיעורים הראשונים, מאז עשינו הרבה ניסוי וטעייה, התחלנו וסגרנו ושוב פתחנו, למדנו על עצמנו ועל תל אביב, את השפה ואת השיח. מי שרוצה לשנות צריך ללמוד גם להשתנות וללמוד איך לאהוב ולהאמין.

במשך כל השנים, הרב יהושע שפירא היה אומר לנו שהטפוף של הבודדים יהפוך בהמשך לזרם חזק, ושנחנו צריכים להיערך לשטפון הזה. יש לנו תחושה שהזרם החזק קרוב. רואים את זה בכל מה שקורה בפעילויות שלנו, בשיח עם צעירים ובכל הארץ.

פוליטית, הציונות הדתית לא ידעה לסחוף אחריה קהל מסורתי וחילוני, אלא במקסימום לאחד את עצמה (וגם זה לא...). והנה אנו רואה שהמחיצות ירדו, אנשים לא מפחדים להזדהות עם הציבור הדתי, ולא חוששים לומר אני מחובר למסורת ודת, מאות אלפים מצהירים שהם שומרים שבת תפילין ושומרות טהרת משפחה, יש התפרצות של אנרגיה שחיינו לה שנים רבות, אנשים אומרים 'אנו צמאים למסורת'. הם לא תמיד "מדברים" הרב קוק, ואין להם כיפה כזו או אחרת, אבל הצימאון מורגש בשטח.

אני מדבר עכשיו איתך מהסוכה והגיעו אליי ולכל פעילי התנועה בת"א אנשים רבים שבירכו על הלולב ועל הסוכה וגם ברכו שהחיינו... הם מודים לנו מעומק מהלב שזיכיתי אותם. זו התפרצות שמיימית. אנו רואים את זה בתפילות יום כיפור, והסוכה שהקמנו בדיונגוף, זה בא לידי ביטוי בריבוי אנשים שבאים לשיעורים ולתפילות. יש זרם תת קרקעי שכלל שהפרוגרסיביים והאנטי דתיים מנסים לפרק כל חלקה טובה בלאומיות והמסורת ומושגי המשפחה, ככל שיש זרם יותר קיצוני שנלחם בקדושה - כך יש זרם אמוני של שאיפה למסורת, זו סגולת ישראל. הזרם הזה יותר חזק וסותר את הזרם הראשון, ולפעמים הוא נמצא אפילו באותם אנשים שנלחמים נגד הקודש. לפעמים אנשים שמפרקים זיקה ללאומיות ומשפחתיות, וכן מתחברים לצד הדתי. ממש דברי הנביא - "הנה ימים באים והשלכתי רעב בארץ, לא רעב ללחם ולא צמא למים". ועכשיו יש הזדמנות. כשהשמאל נמצא בשלטון כולם מבינים את הצורך לקרב ולדבר על השורש והעומק. וכשהימין בשלטון הכול רגוע, כי כביכול יש דתיים

להצטרפות לקבוצת ווטאספ של טיפ יומי לקירוב נא לשלוח הודעה ל-052-5665005

נפתחה ההרשמה לשנת תשפ"ג

תוכנית ערב שבועית, 16 מפגשים
תל אביב (שני)

ירושלים (רביעי) חדש!

טובי המרצים, הנושאים והכלים בתחום הקירוב

בואו אלוז, אלוז, אלוז, אלוז!

הנני

בית המדרש לשליחות

בנשיאות הרב שמואל אליהו שליט"א

מבית אשירי

לפרטים נוספים:
03-9464499
זי 055-6621129
או סירקו את הברקוד:

חדש
השנה!
2 מסלולי
לימוד
לבחירה

תוכנית שנתית בחסידות

תשפ"ג

תלמידי ישיבות גבוהות ואברכי כוללים
מוזמנים להצטרף לאחת מתוכניות הלימוד החדשות
במשנתו של בעל התניא, להעמקה והכרה
בדרך העולה בית א-ל

מאמרים יסודיים מבעל התניא

12 מאמרים על מועדי השנה,
לימוד התורה וקיום המצוות

תניא

נ"ג פרקי ליקוטי אמרים

לתלמידי ישיבות ואברכי כוללים
שלא נבחנו בעבר על ליקוטי אמרים

מואמרים	תניא	מועדי הלימוד
4 מאמרים	פרקים א-ז	מבחן: י"ט כסלו - בנייני האומה אלול-נסליו
4 מאמרים	פרקים יח-לד למצטרפים חדשים: פרקים א-ז	מבחן: תחילת ניסן - בירושלים, בניברק ובאתר לב לדעת ענת-אדד
4 מאמרים	פרקים לה-נג למצטרפים בטבת: פרקים יח-לד	מבחן: תחילת אב - בירושלים, בניברק ובאתר לב לדעת ניסן-אנ

הדעת

ניתן להירשם באפשרויות הבאות:
אצל הנציגים בישיבות • חנויות רשת ספרי אור החיים •
בטלפון המשרד של לב לדעת 072-221-9050 שלוחה 5
הרשמה חובה / דמי רישום ורכישת ספרי הלימוד 5\$
ניתן להירשם עד ז' חשוון (בנוסף - עד הנוכה ניתן להירשם
לתוכנית לימוד ליקוטי אמרים פרקים א-לד)

מלגות
מלגה בסך 1,150 ש"ח תחולק לנבחנים בהצלחה שלושה מבחנים
מלגה לכל מבחן: מציון 85% ומעלה 350ש"ח | מציון 75% ומעלה 250ש"ח.
בנוסף מיוחד בסך 100ש"ח יינתן למי שהמוצק שלו בשלושת המבחנים
יחד מעל 85%.
המלגות ניתנות בכרטיס לב לדעת לרכישה ברשת ספרי אור החיים, רשת אושר עד,
דברי שיר ובידוד החסידות י"ט כסלו.

לפרטים ויצירת קשר:
מענה טלפוני - 072-221-9050 שלוחה 5 בימים א-ה בין השעות 13:00-15:30
מייל - lladaat@gmail.com
ש"ת עם רבני לב לדעת:
072-221-9050 שלוחה 2 בימים א-ה בין השעות 13:30-15:30, 21:30-23:00

שיעורי סיכום ועיון בתניא
מהרב יואל כהן זצ"ל, והרבנים שניאור זלמן גופין
ואפרים דמיובסקי שליט"א
ניתנים להאזנה בטלפון 03-6109099
ובערוץ לב לדעת ביוטיוב

פרוק פרוק פרוק

כאן נעמידים, כאן מעמידים, כאן מארגנים • האם המזוודה שלנו מלאה או שכל התכולה נמצאת באיזו דופן נסתרת? < אמא ארזה הכל, אבל המזוודה מבולגנת והילד לא מוצא בה את ידיו ורגליו > מה עדיף – החלטות כבדות לטווח ארוך או קלות לטווח קצר? חיות בתפילה קצרה או כוונה בתפילה ארוכה? • התנועות מיוחדת לשבת בראשית

בתיק שלנו אוצרות רבים, ועכשיו, בשבת בראשית, עלינו לפתוח אותם ולארגן אותם לשימוש פעיל בכל השנה.

בחדשים אלו הארנו את נשמותינו באור חדש, קלטנו רוממות בנפשנו וקיבלנו על עצמנו להשתנות בנושאים הדרושים שינוי. אך כל זה עדיין לא בא לידי ביצוע בפועל. כעת לאחר החגים, בשבת בראשית, זהו הזמן להתיישב עם עצמנו, לארגן ולסדר את מה שיש לנו בתיק, ולבדוק איך נביא אותו לידי מעשה בפועל ממש.

כשמתיישבים להתבונן בדבר, אוחזו בנו זעזוע. פתאום אנו קולטים שכלל לא בטוח שארזנו והנחנו משהו בתיק במשך החודשים הללו. יתכן שבכלל המזוודה שלנו ריקה. ויותר מזה, לא ברור אם יש לנו מזוודה בכלל. יתכן שאנו מסתובבים בלי תיק, לא הבאנו אפילו כלי בשביל לקבל...

כמובן, פעלנו הרכה בחדשים הנשגבים הללו, ולו בעצם קיום מצוות החגים כתקיעת שופר, התפילות, ישיבת סוכה, ההקפות, ועוד. אך בעצם עובדה זו לא די. אנו יודעים שהאוצרות הללו קיימים,

בין חסידים מצטטים שני פתגמים יסודיים בנוגע לשבת בראשית. הראשון מפורסם יותר: **כפי שמתייצבים ונעמידים בשבת בראשית – כך מעמידים את כל השנה.** מובן מזה שדורשים מאיתנו יציבות בעבודת ה', דבר שלא תמיד יש לנו.

יציבות היא לא דבר קל. אך לפעמים יציבות בדבר אחד, ולו הקטן ביותר, יכולה לפעול יציבות וחוזק בכל היום. כמו למשל מי שקובע שלא יעמוד להתפלל ולהתחיל את היום, בלי שישב עם עצמו כמה דקות להתבונן על מה ולמה בא לעולם הזה, מה תפקידו כאן בכלל, ובפרט ביום הזה אשר לפניו. אם יעשה כך יום יום, בלי ויתורים, ביציבות נפשית, תוכל פעולה זו לשנות את כל חייו. מאחר שהוא קובע לעצמו בראשית כל יום, מה יהיה תפקידו ומטרתו במשך השעות הבאות.

הפתגם השני מעביר בנו זעזוע. הרכי אומר שבשבת בראשית אנו צריכים לסדר ולארגן את האוצרות שקיבלנו בחודשי אלו לתשורה. זאת אומרת, במשך תקופה זו היינו אמורים לקבל ולארז

אבל לא בטוח שאנו יודעים כיצד להגיע אליהם.

זה מזכיר לי את הסיפור מהחסיד הידוע רבי ניסן נמנוב. בעת הבריחה הגדולה של חסידי חב"ד מרוסיה בשנות תש"ו-תש"ז, עם דרכונים פולניים מזויפים, הוא עבר את הגבולות כשבידיו תיק קטן שלא הרשה לאיש לגעת בו, מלבד אחיינו הקרוב אליו. איש לא ידע מה יש בתיק המשומר. במעבר הגבולות כשנבדק התיק, נראו בו כמה בגדים וחפצים שלא עוררו עניין גדול. רק לאחר שבאו למקום מבטחים, הצליחו לחלץ מפיו מה יש בתיק. כיוון שהוא היה אחראי על כספי ה'מעמד' - כסף שאספו החסידים בשביל הרבי הרי"צ, היו בידו כספים מחסידים ברוסיה המיועדים לרבי באופן אישי. ומגודל יוקר עניין כספי המעמד בעיניו, החליט להמיר את הכספים במספר מטבעות זהב, ולתופרם בתוך דופן התיק באופן שלא יתגלו, וכך להעבירם את הגבול על מנת לשולחם לרבי. מיותר לציין כי אם היה נתפס מישוהו בתקופה זו עם מטבעות כאלו בידיו, היתה

אחת דתו ח"ו לגרוע מכל, ובוודאי באזור הגבולות. אך הייתה לר' ניסן מסירות נפש על כך.

גם לנו יש מטבעות זהב שאצרנו בימים הקדושים, בקיום כל מצוות החגים. אך הם מוסתרים בדופן נסתרת, וקשה לנו לגלות אותם ולהוציא מהם איזו נקודה שתבוא לביצוע בפועל בחיי היום יום. בשביל שיהיה מה לארגן ולהוציא לשימוש כעת בתחילת השנה היה צריך לארוז כבר אז, בשעת הנסיעה, בימי החגים.

למה הכוונה? יש מי שעובד את עבודתו בימים הנוראים באופן מסודר, לומד מאמרי חסידות ויראה בענייני החג, מעורר בעצמו את הדרוש תיקון ומסיק את המסקנות הנכונות. וכעת הוא בא לסוף המסע - לשבת בראשית - עם מזוודה מלאה. ולכן עכשיו תפקידו לארגן את כל מה שיש לו באוצר, להביא את הדברים לידי מעשה.

אבל לצערנו, אינני בטוח שבכל השנים אנחנו מצליחים לעבוד בצורה הזו. אמת, למדנו הרבה והתפללנו, חשבנו והתבוננו. אבל זה לא היה בצורה של אריזה. לא שמנו אל לבנו לקחת מהדברים האלו דרך חיים לעצמנו, על כל השנה.

אבל האמת היא שלא יצאנו בידיים ריקות.

סיפרתי לכם כבר פעם על שני סוגי אנשים שיוצאים לדרך. יש מי שמתארגן בצורה מסודרת; כל קבוצת בגדים מונחת במקומה, וכל חפץ במקומו שלו. אך יש כאלו שלא אורזים, שוכחים לארגן את עצמם ולקחת את הדרוש, אבל יש להם אמא טובה, כך שגם אם

הבן לא מתארגן כראוי, היא מסדרת ומכינה לו את המזוודה. אלא שהיות והוא לא סידר לעצמו את תכולת התיק, הרי כשהוא מגיע למחוז חפצו, הוא לא יודע היכן כל חפץ מונח. הוא יודע בבירור שיש לו את כל החפצים, שהרי אמא ארזה לו הכל, רק שהוא לא יודע היכן הם. יש בלגן גדול במזוודה...

גם לנו יש אמא טובה. משמים נותנים לנו את הכוחות וההארות של הימים הקדושים, ורבותינו הצדיקים סידרו לנו מאמרי חסידות ואת ענייני העבודה השייכים לכל חג בזמנו. וכמו שמוכא בחידושי הרי"ם שבחודש תשרי אנו כמו בידי אמא טובה: תוקעים לנו, רוחצים אותנו ומכסים אותנו בצל של הקב"ה... אבל יש בלגן במזוודה. מכיוון שלא אנו ארזנו, איננו יודעים היכן מונח כל דבר ואיך להגיע אליו. אבל עלינו לדעת שהכל קיים. קיבלנו הכל מהאמא הטובה. עלינו רק לחפש. אמנם זה לא קל, צריך להתייגע כדי למצוא את עצמנו ועבודתנו ביום יום במשך השנה בתוך ההארות של חודשי

יום הששי

בלימודי התואר השני
במכללה האקדמית הרצוג

הצטרפו לתוכנית ייחודית המתקיימת בימי שישי
בלימודי התואר השני במקצועות היהדות

תנ"ך ופרשנותו | מחשבת ישראל

טובי המרצים
בתחום

למידה היברידית
שבוע מהבית ושבוע מהקמפוס

מלגות והחור שכ"ל
לזכאים

חדש! שנת לימודים אחת בקמפוס

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 074-7214487 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

אלול תשרי, אבל אם נחפש - נמצא, כי אנו יודעים שאמא ארזה לנו הכול.

יש לנו אמא טובה, שאוהבת את כל אחד מבניה. על זה שרנו בתפילת מוסף של ראש השנה, באמירת זכרונות, את הפסוק "הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים, כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד, על כן המו מעי לו, רחם ארחמנו". כך גם שאר פסוקי זכרונות עוסקים באהבת השי"ת לכלל ישראל.

שמעתי לאחרונה משליח באירופה המחשה על גודל יוקר נשמתו של יהודי. מוסבר בחסידות על עניין זה שבשמחת תורה רוקדים עם ספר תורה סגור דווקא, וזהו עניין שורש נשמת היהודי שלמעלה משכל וטעם ודעת. סיפר לי השליח: "יש לי בקהילה יהודים מבוגרים שנמנעים לבוא בשבתות בגלל המרחק, אך בשמחת תורה הגיעו. ישב בהתוועדות שלפני ההקפות יהודי מבוגר ממוצא לבנוני, שהיגר לאירופה לאחרונה. לשאלותיי אם הוא מכיר ויודע איזה משהו מידישקייט, ענה בשלילה מוחלטת. הוא לא ידע מאומה. לא תפילות, לא תורה, גם לא איזשהו ניגון יהודי, שום דבר. אך כשנעמדנו לרקוד בהקפות, אותו יהודי רקד עם ספרי התורה בצורה מופלאה, יחד עם כל שאר היהודים".

מצד הידע וההשכלה שלו ביהדות לא הייתה לו שום שייכות לתורה בכלל, בוודאי שלא לרקוד בכל הלהט. הריקוד הנלהב שלו היה ממש בבחינת ריקוד עם ספר תורה סגור. נשמה יהודית שסגורה בלבוש הגוף שאינו יודע מאומה מיהדות, אבל מתגלה ופורצת החוצה בהתלהבות הכי גדולה בעתות רצון ומועד. זו המחשה לגודל יוקר הנשמה של יהודי. "הבן יקיר לי אפרים", בכל מצב וזמן.

זה האוצר שקיבלנו בראש השנה, למשל. קלטנו והבנו את עוצם אהבת הקב"ה לכל נפש מישראל. אך כעת הזמן לפרוק ולהביא את הנקודה הזו לידי ביטוי במשך כל השנה. כשם שהבנו שכל יהודי חשוב וחביב אצל אביו שבשמים, כך עלינו גם כן לאהוב ולחבב כל יהודי. ובראש ובראשונה לא צריך לחפש רחוק, ואפשר לקיים זאת בבני הבית. לא רק לאהוב ולכבד בגלל המחויבות הביתיות, אלא משום שכל יהודי הוא חביב למעלה, שזה דבר אחר לגמרי.

גם את עצמנו צריך להחשיב, לא מצד מעלתנו על אחרים, אלא משום שגם אנו עצמנו חביבים למעלה. וכפי שהרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוה היה מתבטא על עצמו, "איך בין אויכעט א ייד" - גם אני יהודי.

כזה הוא סיפור שסיפר הרב יצחק דוד גרוסמן על הורים שבורים שפנו אליו לאחר שבנם חפץ להינשא לגויה רחמנא ליצלן, והוא הציע לשלוח את הבחור לרבי שלו, ה'ברכת משה' מלעלוה. כשבא אליו, הרבי כיבד אותו בסיגריה וישב ושוחה עמו בנעימות על דא ועל הא, ובסיום הביקור הזמין אותו לבוא פעם נוספת ושוב שוחח איתו, ושוב ושוב. ההורים לא הבינו מה קורה. האם לשם כך שלחנו אותו לרבי? הרי הוא לא מדבר עמו מאומה בנושא הבעיה? הסביר הרבי לר' יצחק דוד: "רצייתי שיאהב אותי, וכשלו יתמלא באהבה אלי, הוא כבר לא יאהב את הגויה".... וכך היה.

לחיים.

ניתן לתת דוגמא איך מתארגנים לפרוק את המזוודות הרוחניות בשבת בראשית. יש מאמר מהאדמו"ר הזקן בליקוטי תורה - מאמר ביום השמיני עצרת, הראשון - שמסביר שכל נקודת החגים בתשרי היא "לעלות מבחינת כריעה לבחינת השתחוואה". בחינת "כריעה" היא כאשר האדם כורע רק ברגליו אך גופו כולו נשאר על מצבו. כך בעבודת ה', למרות שיהודי עושה את כל מה שנצטווה, אבל הוא עצמו בלבו יכול להישאר עם רצונותיו

כמקודם. לעומת זה, "השתחוואה" היא שהאדם מכופף כל קומתו, וגם את הראש שהוא מקור הדעת ורעותא דליבא, רצון הלב הפנימי. כלומר שכל כולו נכנע ברצונו ופנימיותו לרצון ה'. ועל כך מושתת כל סדר העבודה מראש השנה ויום הכיפורים עד סוכות ושמחת תורה: לחדור לעומק רצון הלב יותר ויותר, ולהכניעו בפנימיותו לרצון ה'.

כאשר מבינים שזו נקודת כל החדוש שעבר עלינו, מטכסים עצות כעת כיצד להמשיך לעבוד בכל השנה להגיע לבחינת השתחוואה. ובאמת בשביל "ביטול הדעת" צריך ללמוד ספרי ומאמרי חסידות.

בשביל קיום המצוות כשלעצמו לא מוכרחים ללמוד חסידות; ה'בית אברהם' מסלונים היה מספר כיצד הזדעזע הרב מבריסק בפחד נורא עד שלחיינו בלטו כאשר עוררו אותו על שאלה במקווה שכבר הכשיר אותו.

אמנם עם לימוד החסידות קל יותר בקיום המצוות, כי החסידות מביאה ג'עשמאק' וטעם וחיות בעשיית המצוות, אבל אין זה מוכרח. כפי שיש כאלו שאוכלים מאכלים בריאים על אף שאינם טעימים, רק מפני ידיעתם שהדבר בריא לגופם, כך אפשר לקיים מצוות אפילו ש'זה לא טעים', מצד ידיעת גודל המעלה והמחויבות שבהן.

זכורני כיצד המשפיע ר' שלמה חיים קסלמן נדרש פעם לצורך בריאות גופו לשינוי סדר המזון על ידי מומחה תזונה, שנתן לו סדר אכילה של גרעינים וקמחים שונים, בלי שום טעם, וגם הורה לו שלא לישון על כרית, והוא עשה כדבריו וברוך ה' התרפא. אך הוא היה שבור בלבו והתאונן על שפלותו ופחיתותו בעבודת ה', כשהוא אומר לצעירים "אתם עוד רכים בשנים, אני כבר יהודי מבוגר, הסתכלו עלי וראו מה יצא ממני". וכך טען: כל ימי ידעתי שטוב לנשמה שאמעית בתאוות גופניות, והמעטתי בהן, אבל לא נטשתי אותן לגמרי, לא מנעתי מעצמי טעם באוכל באופן מוחלט, עדיין הרשיתי לעצמי כרית אחת לפחות. ואילו בשביל בריאות הגוף הסמכתי מיד לוותר על כל הטעם שבאוכל ולאכול מאכלי בריאות שאין בהם טעם כלל, וכן לישון ללא כרית כלל כפי שציווה עלי אותו מומחה. ומדוע בשביל הנשמה לא יכולתי להסכים לוותר על מותרות אלו? שאל בשברון לב.

אמנם בשביל "ביטול הדעת" וכפיפת קומה בבחינת השתחוואה, על זה אין ברירה ולשם כך מוכרחים ללמוד חסידות ולהתבונן במהות גדלות ה' ויוקר עבודתו בשביל לפעול רצון פנימי לעבודת ה'. וכעת צריך להחליט כיצד עובדים ופועלים ביום כזה בצורה שתביא את העניין הזה לידי מעשה.

שמעתי מהרב יקותיאל פרקש בשם האדמו"ר מתולדות אהרן עצה ליישום החלטות טובות: שהאדם יקנוס את עצמו אם לא יקיים את מה שהחליט בדעתו לבצע. הרבי מתולדות אהרן עצמו העיד שהיה לו מאוד קשה לכתת רגליו לאסוף כסף לצדקה, והוא היה קונס את עצמו שאם יעבור על קבלה שקיבל יצא לאסוף צדקה....

אני יכול לספר מהיכרות אישית על מי שהחליט שיעבור עליו מה, הוא מוכרח ללמוד מאמרי חסידות לפני התפילה, ולחזיון הדבר קנס את עצמו שלא יאכל ארוחת בוקר אם לא ילמד, והקבלה החזיקה מעמד זמן ארוך. אמנם אין מקום סתם לתת לעצמנו קנסות ואין זו עצה לשלב עצם קבלת ההחלטה, אלא שכאשר ישנה החלטה ברורה ומעשית ניתן לעשות כך לחזיון הדבר ולביצועו בפועל.

אני בעצמי כשהייתי אצל הרבי ב'יחידות', בתוך הדברים שאלתי על כך שהחלטתי בעבודת ה' אינן מחזיקות מעמד. היה זה בעת נסיעה לרבי בחודש תשרי. בסוף החודש, לפני שחזרנו לארץ, הרבי קיבל אורחים ליחידות בשעות היום, ולא רק בלילה כרגיל, בשל העומס. היו אלה זמנים מיוחדים. היינו שואלים אז את הרבי על כל המצב בעבודת ה'

בפרוטרוט, והרבי היה עונה על הכל...

שאלתי את הרבי על ההחלטות שלי שלא מחזיקות מעמד, והרבי ענה לי שהסיבה לכך היא בגלל שאני מקבל על עצמי קבלות גדולות מדי ולזמן ארוך מדי. באם אקבל דברים יותר מועטים ולזמן קצר, אחזיק מעמד.

זכורני שליך כולל 'צמח צדק' בעיר העתיקה היה דוכן לממכר עיתונים. עיתון ומידע חדשותי היה אז דבר נחשב. לא היו מצויים חנימונים כבימינו, ולא הצלחתי להתאפק מלהסתכל בכותרות העיתונים לפחות. על אף שהיו אלה עיתונים נקיים, החלטתי שלמשך חודשיים לא אסתכל, ולא יותר. למעשה, יותר כבר לא שבת לכך. כיוון שהקבלה הייתה לזמן קצר, היא החזיקה מעמד. אך אם מנסים ללכת על גדול, נופלים מהר יותר, כמו שאמר הרבי.

באותה הזדמנות, שאלתי את הרבי גם על תפילה. חשתי שאם אני מתפלל מהר יותר, יש לי יותר חיות בתפילה, אך בתפילה באריכות ובהתבוננות אף שיש יותר כוונה, החיות פוחתת. ושאלתי מה עדיף, חיות או כוונה. הרבי כלל לא התייחס לספק. וענה לי: "הרי הרמב"ם מאריך כל כך בחשיבות תפילה בכוונה". כלומר, אין כאן מקום להסתפק, ובוודאי צריך להתפלל בהתבוננות ואריכות, וכל הנימוקים על חיות וכדומה הם תירוצים בעלמא.

עוד שאלתי על כך שבטבעי קשה לי להיות בשמחה. אתם יודעים ששמחה אינה קשורה לכך שיש חיוך על הפנים; אלו שני דברים שונים. להיות בשמחה פנימית זו עבודה לא פשוטה. הרבי ענה על כל השאלות שכתבתי לפי הסדר, אך לשאלה זו לא התייחס ודילג עליה. הסדר היה ביחידות שהרבי לא הסתכל על פני השואל. אגב, גם בהתוודעויות הרבי לא היה מביט בפני הציבור, פניו היו מופנות לאיזו נקודה נעלמת אי שם. כאשר היחידות הייתה מסתיימת הרבי היה מרים את עיניו וזה היה הסימן שהיחידות באה לסיימה. ובמקרה שלי הרבי הרים את עיניו, בלי שיענה על השאלה שבנושא השמחה.

פסעתי לאחוריי, וכשעמדתי כבר ליד הדלת הרבי קרא לעברי "זאל זיין שמחת תורה" - שתהיה שמחת תורה. אינני יודע למה הרבי לא ענה על השאלה, אבל הבנתי שבמילים אלו הייתה טמונה התשובה. הרבי אמר בזאת, שההוראה בשבילי היא שאקבל שמחה על ידי לימוד התורה דווקא.

אצל הרבי ראו שמחה עצומה בעת עיסוקו בתורה. ראו זאת בהתוודעויות בעת השיחות שעסקו בפלפולים

וכן בשיחות בביאורי פירוש רש"י על התורה. זכורני שהיה זה מחזה מיוחד כשראיתי לראשונה את החיות והלהט שיש לרבי בשיחות על רש"י, וכך שמעתי מיהודים נוספים שהבחינו בכך וגם הם ראו חדווה מיוחדת אצל הרבי בעת אמירת השיחות שעסקו בתורת הנגלה דווקא.

ידוע גם המעשה מה'צמח צדק' שסבו האדמו"ר הזקן ביקש לפייס אותו מהתרעומת שהייתה לו על אשתו שחשפה את חיבורי החסידות שכתב, ובתמורה להתפייסותו הבטיח לו שילמד עמו יחד שיעור בנגלה וחסידות. ומשמע שבאופן הרגיל שמע ממנו מאמרי חסידות אבל לא למדו יחד. וה'צמח צדק' תיאר את מאור פניו המיוחד של האדמו"ר הזקן שנראה עליו בלימוד הנגלה במיוחד. הרי שישנה שמחה מיוחדת שמקבלים בלימוד התורה דווקא.

לחיים, יהי רצון שבשבת בראשית נזכה לקבל על עצמנו החלטות טובות ונעמוד בהן מתוך שמחה וטוב לבב.

סדר ישי רש"י בוקר

תואר ראשון בהוראה B.Ed. לבני הישיבות

תכנית יעודית לבני ישיבות בעלי רקע ישיבתי של 4 שנים לפחות. התכנית מעניקה תואר ראשון בהוראה B.Ed.

עם שתי התמחויות: תנ"ך ותושב"ע

הלימודים מתקיימים בימי שישי בקמפוס ירושלים

שכר לימוד מופחת

תוכנית במשך שלוש שנים

לימוד בחברה

הכרה אקדמית בלימוד הישיבתי

הרצוג. לדעת. לחונך.

לפרטים: 074-7214487 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

1,200 שאלות ותשובות של הרב יהושע מחזקות לנחם באתר 'קרוב אליך'

נפשי בשאלתי

יש לך שאלה בעבודת ה'?
054-4530951

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

איך רוכשים עין טובה?

בדברי רבותינו יש שפע עצום של התבוננות בעין טובה על העולם כולו, ובוודאי על ישראל קדושים שאפילו ריקנים שבהם מלאים מצוות כרימון. ובדורנו ישנם ספרים רבים שמכנסים את מאמריהם בנושא ובחלקם גם הוסיפו סיפורים של לימוד זכות, ואשרי מי שמקדיש זמן להתבונן באוצרות אלה וללמוד מהם עין טובה על סביבתו, חבריו, משפחתו, על עם ישראל וגם על עצמו. והעיקר הוא לדעת שבכדי שהטוב והרע יהיו שקולים לצורך בחירתנו החופשית, נתן הקדוש ברוך הוא משקל עודף בחיצוניות לרע, מפני שבפנימיות הרע נמס לגמרי מלפני הטוב כקרח מלפני אש, ושם העין הטובה היא המכרעת.

מה עושים כדי שהאורות הגדולים של תשרי לא יתפזרו?

אדרבה, אנחנו רוצים לפזר את האורות על פני כל השנה ולא להשאיר אותם לתשרי לבדו, שכן האור הגדול לא נועד להאיר או לתקן רק את זמנו אלא להאיר את השנה כולה. ושמעתי מאמר יפה בשם הישועות משה' מוויזניץ' על כוונת דברי חז"ל שמצווה מגנת ומצלת לשעתה, אבל תורה מגנת ומצלת בין בשעתה ובין שלא. ואמר שמצוות תקיעת שופר מאירה רק בראש השנה, אבל בחשוון לא; ואילו העניינים העליונים של תורה בראש השנה, כגון המלכת ה' יתברך והזכרתנו לפניו וזכירת מעמד הר סיני בקול השופר, מאירים בכל עת שעוסקים בהם, ולכן על ידי התורה אנחנו נקשרים אליהם גם בשאר השנה. ועל כך אומר הפסוק "כי נר מצוה", כמו המצווה גם הנר קשור בחומר ובזמן, אבל "תורה אור" - שהיא למעלה מהזמן ומאירה ללא הפסק.

החיים שלי מלאים טוב, האם עליי לדאוג שאני מקבלת שכר בעולם הזה במקום בעולם הבא?

טוב בעולם הזה מובטח בתורה דווקא לצדיקים, שהרי אנו אומרים פעמיים ביום שאם נשמע בקול ה' יהיה דגן תירוש ויצהר, ואם לא - חלילה יהיה ההיפך. זכינו לחיות בדור שהקדוש ברוך הוא מלא אהבה אלינו ומשיבנו לארץ ומשפיע שפע ברכה בגשמיות מעל ומעבר מהדורות שלפנינו, וזהו ודאי דבר טוב. ונכון שיש גם חשבון של קבלת שכר לרשע בעולם הזה, אבל הוא אינו הדרך המרכזית. ואם אדם חושש לכך, עליו לבדוק היטב - אם החשש מחזק אותו לעבודת השם, כנראה שהוא נובע מיצר הטוב שחפץ תמיד להתקדם. אבל אם בעקבות כך ידיו רפות והוא נוטה לייאוש ומרמור, זהו סימן מובהק שכנראה יצר הרע רוצה להפילו ברשתו. וכבר אמר הכתוב על המצב השכיח יותר, "לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך, כי כבר רצה האלוקים את מעשיך".

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה • karovel.co.il
לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

בס"ד

RESTART למערכת המשפט!

- רוב האזרחים לא שומכים על הרשות השופטת: אמון הציבור בשפיל חסר תקדים 31.11.21
- בג"ץ הכריע סופית: תותר הכנסת חמץ לבתי החולים בפסח 10.1.21
- לא שוכפסת את עצמת: חיות העבירה חיקי גישור מעריב 23.6.18
- רוב האזרחים לא שומכים על הרשות השופטת: אמון הציבור בשפיל חסר תקדים 31.11.21
- בג"ץ הורה על ביטול "חוק ההסדרה" משום שאינו חוקתי 9.6.20
- מחבל זוכה מניסיון רצח - בגלל "ספק באיכות ואורך הסכין" 11.4.18
- הכה למות שותף יהודי לתא המעצר - וקיבל עונש חקל עכשין 30.9.22

רק ציונות דתית גדולה וחזקה
חוכל לעשות סדר במערכת המשפט!

בראשות
בצלאל
סמטוניץ'

הציונות הדתית

לקריאת התוכנית המלאה
לתיקון מערכת המשפט <